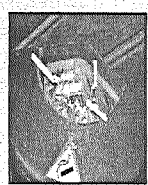

Preiļos
skan
dzeja

▶ 3. lpp.

Aktuāla
informācija
par
smēķēšanu

▶ 5. lpp.

«Cerība» sveic
priesterus un
pateicas par
kalpošanu
Dievam

▶ 7. lpp.

Kūdras purvos «ražas» ieguve beigusies

● Lielie «putekļusūcēji» — kūdras ieguves mašīnas, kas ar jaudīgajiem sūkņiem kūdru ieviek savās tvertnēs, pašlaik jau nolikti atpūtā līdz jaunajai sezonai. Foto M.Rukosujevs

Mazo «čuk – čuk» bānīti, kura dzelceļa sliedes kilometrus sešus pirms Līvāniem šķērso Preiļu – Līvānu šoseju, laimējas ieraudzīt tikai retiemi agro rītu un vēlo vakaru braucējiem. Divreiz dienā lokomotīve, velkot aiz sevis ar kūdru piekrautas vagonetes, šķērso šoseju. Tā joprojām dara lielus un nopietnus transportēšanas darbus. Pavisam SIA «Līvānu kūdras fabrika» pieder četras lokomotīves, un tām visām darba pietiek.

Uzņēmums atdzimis

Uzņēmuma «Līvānu kūdras fabrika» valdes priekšsēdētājs PĒTERIS ROMANOVSKIS, stāstot par šī gada kūdras ieguves sezonu, vispirms nedaudz atskatās vēsturē.

Līvānu kūdras fabrika dibināta 1933. gadā, kad uzņēmums tika izveidots pilsētas nomalē, kur patlaban palicis tikai kantoris ofisa vajadzībām, kā arī mehāniskais sektors un ražošanas ēkas. Toreiz šeit ražoja kurināmo Līvānu stikla fabrikas un vietējo

iedzīvotāju vajadzībām. Kad vietējie resursi tika izsmelti, sešdesmito gadu sākumā tika apgūts Skrebeļu purvs.

Latvijā kūdras ieguves uzņēmumi ir spējuši saglabāties arī pēc tam, kad 1994. gadā izsīka kūdras pieprasījums lauksaimniecības vajadzībām. Gandrīz visi uzņēmumi meklēja un atrada citu darbības jomu. 1998. gadā uzņēmums tika privatizēts. Kontrolpaketi nopirka Vācijas uzņēmums «Baltikkudra Handels und Produktions GmbH». Tā gan nespēja savlaicīgi tikt galā ar visu parādu nastu. Iestājās mak-

sātnespēja, bet 2001. gadā mierzīlīguma ceļā tika samaksāti visi parādi. Uzņēmums darbu sāka gandrīz no nulles un pamazām atdzima. Kaut arī pašlaik Līvānu kūdras fabrika iegūst 3 – 4 reizes mazāk kūdras nekā padomju laikā (80. gadu beigās šeit ieguva miljons kubikmetru gadā), pašreizējais ražošanas apjoms ir pietiekami liels.

Sogad savākti pāri par 170 000 kubikmetru dažādu kūdras produktu, kas apmēram par 20 procentiem vairāk nekā pērn, taču nedaudz mazāk nekā 2002. gadā. Apģozījums pērn sastādīja nepilnu miljonu latu, valdes priekšsēdētājs šogad to prognozē tādās pat robežās. Nodokļos pērn samaksāti 99 000 latu, šogad astoņos mēnešos jau 70 000 latu. Investīcijās – tehnikas iegādei un tehnoloģijas modernizācijai — katru gadu tiek iegul-

dīts apmēram 100 000 latu.

Līvānu kūdra – ārzemju dārzkopjiem

90 – 95 procenti no Līvānos iegūtās kūdras produkcijas tiek eksportēta. Pirms tam tā tiek žāvēta, malta, sijāta, sadalīta pa frakcijām. Tādējādi tiek sagatavota tīra izejviela dārzkopības substrātu ražošanai. Pašu valstī šī nozare pagaidām nav attīstīta, un, pat ja tā būtu, Latvijas dārzkopības pieprasījumu Līvānu uzņēmums varētu apmierināt vienā mēnesī. Diemžēl vislielāko peļņu gūst ne jau kūdras ieguvēji, bet tie, kas kūdru nopērk, papildina ar substrātu un to pārdod, — celtniecības, dārzkopības, apzaļumošanas supermārketi.

Turpinājums 4.lpp.

ISSN 1407-9327

Internātvidusskolas pirmā kārtā nodota ekspluatācijā

16. septembrī, dienu pēc skolas pirmās kārtas nodošanas ekspluatācijā, Aglonas internātvidusskolā uzsākts mācību process. Izglītības un zinātnes ministrs Juris Radzevičs atcēlis 23. augusta rīkojumu par Aglonas internātvidusskolas finansēšanas pārtraukšanu.

15. septembrī speciāla šim nolūkam izveidota komisija ierosināja atzīt kā derīgu ekspluatācijai par internātgimnāziju rekonstruētās dienesta viesnīcas Aglonas pagasta Jaunaglonā, Rušonas ielā 11 pirmo kārtu. Komisija bija izveidota ar Aglonas pagasta būvvaldes lēmumu. Tās sastāvā darbojās pašvaldības būvinspektors (komisijas priekšsēdētājs) Staņislavs Purplis, pašvaldības arhitekts Valdis Viļums, pasūtītājs Didzis Vanags, valsts būvinspektors Māris Bernāns, pašvaldības pārstāvis Vadims Krimans, Izglītības un zinātnes ministrijas departamenta direktors Jānis Krakops, kā arī komisijas darbā pieaicinātie būvuzraugs, būvprojekta autors un būvuzņēmēja pārstāvis.

Komisija izvērtēja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Sabiedrības veselības aģentūras, Reģionālās vides pārvaldes, Valsts darba inspekcijas atzinumus. Tika uzklautas komisijas darbā pieaicinātās amatpersonas un speciālisti. Atzīts, ka būve atbilst būvprojektam, ko izstrādāja a/s «Agroprojekts» Rēzeknes nodaļa un akceptēja Aglonas pagasta būvvalde 2000. gadā. Būves kopējās izmaksas sastāda 568 614 latus.

«Novadnieks» jau informēja, ka izglītības un zinātnes ministrs Juris Radzevičs nedēļu pirms jaunā mācību gada sākuma pēkšņi nolēma pārtraukt finansēt Aglonas internātvidusskolu, līdzekļus atvēlot Aglonas katoļu ģimnāzijai. Jura Radzeviča un Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja Arvīda Soldāna tikšanās laikā tika panākta vienošanās, ka Aglonas internātvidusskolaš telpās bērni nemācīsies līdz skolas nodošanai ekspluatācijā. Mācību gada pirmajā nedēļā tika organizēta projektu nedēļa, kā arī rudens pārgājieni. Tagad mācības uzsāktas.

Rajona padome vēstuli par Aglonas internātvidusskolas ēkas pieņemšanu ekspluatācijā nosūtīja izglītības un zinātnes ministram. 15. oktobrī Juris Radzevičs parakstīja rīkojumu par 2004. gada 23. augustā izdotā rīkojuma «Par Aglonas internātvidusskolu» atcelšanu.

Skolas kolektīvam priekšā ir akreditācijas process, jo patlaban tā akreditēta līdz šī gada 10. novembrim. Internātvidusskolā mācās 189 bērni.

L. Rancāne

Vai oktobrī
«Novadnieks»
būs tavā pasta kastītē?

ATGĀDINĀJUMS LASĪTĀJIEM!

«Novadnieku» oktobrim un pārējiem gada mēnešiem var pasūtīt līdz 28. septembrim (ieskaitot) visās rajona pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem, interneta mājas lapā www.novadnieks.lv un redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14.

UZMANĪBU!

21.septembrī plkst. 10.00
redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14

«Novadnieka» lasītājus
konsultēs zvērināta advokāte

AGNESE SEVASTJANOVA.

Līdzī jāņem pase un «Novadnieka»
abonēšanas kvīts.

Pieteikties pa tālr. 1-53-07057.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeima noraida neuzticības izteikšanu Emsā valdībai

Ar visai ievērojamu balsu pārsvaru Saeima vakar, 16. septembrī noraidīja Tautas saskaņas partijas sagatavoto lēmumprojektu par neuzticības izteikšanu Induļa Emsā (ZZS) vadītajam Ministru kabinetam. Par valdības atcelšanu balsoja 32 deputāti, pret bija 45 un neviens politiķis šajā balsojumā neatturējās. Līdz šim neatkarīgās Latvijas vēsturē vēl neviena valdība nav kritusi pēc neuzticības balsojuma Saeimā. Jau ziņoja, ka bez jau agrāk izteiktajiem pārmetumiem Emsim par izglītības reformas jautājumiem TSP uzskata, ka valdībai būtu jāuzņemas atbildība arī par administratīvi teritoriālās reformas lēno īstenošanu, nespēju samazināt straujo inflāciju un joprojām esošo pensiju budžeta pārādu valsts pamatbudžetam. TSP arī pārmet to, ka valdībā nav vienprātības, kā būtu risināmas denacionalizēto namu īrnieku problēmas, un joprojām nav atjaunots Autoceļu fonds.

Kā tad īsti sauksim – eiro, euro vai eira?

Pamatīgs sajukums radies par to, kā tad Latvijā oficiāli būtu jādēvē Eiropas vienotā valūta. Daļa valodnieku un Latvijas Banka uzskata - pareizākais variants būtu jau pierastais nosaukums eiro. Zinātnu akadēmijas Terminoloģijas komisija ir pārliecināta, ka latviešu valodā pareizāk būtu teikt eira, savukārt Briselē vēlas, lai dalībvalstīs lieto apzīmējumu euro. Finanšu ministrs Oskars Spurdziņš neizslēdz, ka mūsu valodnieciskie argumenti Briselē netiks ņemti vērā un visas Latvijas iekšējās diskusijas kļūs nenozīmīgas, un būs vien oficiāli jālieto vārds euro. Valodnieki gan norāda, ka mūsu sabiedrotie varētu būt arī lietuvieši un slovēņi, kuru valodās vārds euro arī ir grūti izrunājams.

Izglītības reformas pretinieki beiguši badastreiku

Mazākumtautību izglītības reformas pretinieki ir beiguši trīs nedēļas ilgušo pret reformu vērsto badastreiku. Viens no krievu skolu aizstāvības štāba līderiem un streikotājiem Mihails Tjasins pirmdien preses konferencē atzina, ka akcijas mērķis — moratorijs — nav līdz galam sasniegts, taču streikotāji esot izdarījuši visu, ko varēja. Jau ziņots, ka streiks sākas 23. augustā. Cilvēktiesību komitejas telpās badojās pieci cilvēki, bet vēl daži to darīja mājās apstākļos. Latvijas krievu kopienas apvienotajā kongresā Rīgas domes deputāts Genadijs Kotovs atzina, ka «krievu skolu streiks neizdevās un izglītības reformas īstenošana ir sākusies».

Veselības ministrs pieļauj pacientu maksājumu augšānu

Lai rastu izeju no finanšu krīzes veselības aprūpē, Veselības ministrija varētu apsvērt iespēju palielināt pacientu maksājumus par medicīnas pakalpojumiem, otrdien intervijā Latvijas Radio pieļāva veselības ministrs Rinalds Muciņš. Ministrs gan uzsvēra, ka pašlaik šāds krīzes risinājums netiek apsvērts kā primārais, tomēr nākotnē pacientiem varētu būt jāreķinās ar pieaugušām maksām par veselības aprūpes pakalpojumiem. Sociāli mazaizsargāto Latvijas iedzīvotāju daļu šādas izmaiņas neskaršot. Pašlaik kā reālāko izeju no saspīlētas situācijas, kad veselības aprūpē trūkst līdzekļu, Muciņš redz jau vairākus gadus ilgstošās slimnīcu reorganizācijas un optimizācijas pabeigšanu. Slimnīcu reorganizācija paredz ārstniecības iestāžu sniegto medicīnas pakalpojumu un finansējuma pārstrukturēšanu. Jautāts, kādēļ līdz šim slimnīcu pārstrukturēšana nav sekmējusies, Muciņš kā galveno iemeslu minēja pretestību no pašu ārstniecības iestāžu puses. Kā ziņots, protestējot pret nelielo atalgojumu, klīniskās slimnīcas «Gaiļezers» anesteziologi ir paziņojuši, ka no 13. oktobra strādās ceturto daļu likmes. Šāda rīcība nozīmē slimnīcas darba paralizēšanu. Ja patlaban katru dienu operācijas tiek veiktas 12-13 zālēs, oktobrī anesteziologu trūkuma dēļ varēs strādāt tikai divas trīs zāles dienā. Muciņš atzina — ja anesteziologi tiešām sāks šādu protesta akciju, var uzskatīt, ka veselības aprūpē būs iestājusies krīze.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piekdien).

INFORMĀCIJA

Laikraksts «Novadnieks» uzsāk jaunu rubriku «ZINI SAVAS TIESĪBAS UN PIENĀKUMUS»

Lasītāj, jaunā rubrika būs saistoša tieši Tev, ja vēlies uzzināt vairāk par komercdarbības regulējumu, saimnieciskajām lietām, sociālajām garantijām, normatīvo aktu piemērošanu un izpildi pašvaldībās un Latvijā.

IZGRIEZ ATBILDES UN SAGLABĀ!

Kārtība:

✓ Katru nedēļu darba dienu otrdienās pazvanot pa tālruni 5307056, uzdodiet jautājumu par Jūs interesējošu tēmu, saistītu ar saimniecisko tiesību regulējumu, situāciju vai problēmu.

✓ Jautājumi tiek pieņemti izskatīšanai no plkst. 11:00 līdz 13:00.

✓ Jautājumus formulējiet īsi un konkrēti.

✓ Ja jautājums nebūs skaidri formulēts pēc būtības vai tiks uzdots ārpus dialoga kompetences sfēras, Jūsu atbildi sa-

gatavot var būt neiespējami.

✓ Atbildes uz Jūsu jautājumiem koncentrēta veidā tiks sagatavotas un publicētas katras otrās nedēļas piektdienas izdevumos.

✓ Atbildes sagatavos kompetenti speciālisti savā nozarē.

✓ Šī dialoga priekšrocības ir konfidencialitāte, ātra atbildes saņemšana, pamatinformācijas iegūšana attiecīgā lēmuma pieņemšanai.

Esī kopā ar savu laikrakstu un zini savas tiesības un pienākumus.

Jūsu «Novadnieks»

Jau no šī gada 1. oktobra tiks palielināts bērna piedzimšanas pabalsts

Ministru kabineta (MK) sēdē otrdien tika apstiprināts Labklājības ministrijas (LM) izstrādātais projekts, kas paredz jau no 2004. gada 1. oktobra palielināt bērna piedzimšanas pabalstu 296 latu apmērā.

LM aprēķinātais bērna piedzimšanas pabalsta apmērs atbilst MK apstiprinātajai zīdaiņa pūriņa vērtībai naudas izteiksmē un neatkarīgi no tā, kad topošā māte stājusies uzskaitē pie ārsta, būs 296 latu, kas, pēc LM

speciālistu domām, nodrošinās jauno ģimeņu dzīves līmeņa uzlabošanu.

Pašlaik bērna piedzimšanas pabalsts ir 98 lati, bet, ja topošā māmiņa medicīnisko aprūpi ārstniecības iestādē uzsākusī līdz 12. grūtniecības nedēļai, pabalstu piešķir divkārtšā apmērā - 196 latus.

Š.g. 24. augustā MK akceptēja LM koncepciju, kas paredz bērna piedzimšanas pabalstu paaugstināt līdz 296 latiem.

Atgādinām, ka minētā koncepcija paredz palielināt arī bērna kopšanas pabalsta apmēru. Apstiprinātais bērna

kopšanas pabalsta palielināšanas variants paredz vienam no vecākiem maksāt pabalstu 70 % apmērā no viņa vidējās algas, no kuras veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas 12 mēnešu laikā pirms bērna piedzimšanas. Tādējādi pabalsta apjoms līdzināsies tai algai, ko viens no bērna vecākiem saņemis «uz rokas» (tātad pēc nodokļu nomaksas). Šo pabalstu paredzēts maksāt par bērna kopšanu līdz viņa gada vecumam.

Šis bērna kopšanas pabalsta variants paredz, ka 2005. gadā nodarbinātām personām pabalsts nevarēs būt

mazāks par 56 latiem un nevarēs pārsniegt 392 latus. Savukārt pabalsta apjoms personām, kas nav sociāli apdrošinātas, būs 50 lati mēnesī.

Par bērna kopšanu vecumā no 1 līdz 2 gadiem paredzēts pabalsts 30 latu apmērā.

Šis pabalstu palielināšanas variants paredz piemaksas par katru nākamo bērnu tiem vecākiem, kas kopj divus vai trīnus. Piemaksas apjoms ir 50 latu par katru nākamo bērnu vecumā līdz 1 gadam un 20 latu vecumā no 1 līdz 2

Valsts darba inspekcija informē

Pēc Valsts darba inspekcijas rīcībā esošās informācijas laikā no š.g. 1.janvāra līdz 10. septembrim Latvijā darba vietās gājuši bojā 44 darbinieki un 141 darbinieks ieguvus smagas traumas.

Laika posmā no 06. 09. 2004. līdz 10. 09.2004. Valsts darba inspekcija uzsākusi 7 nelaimes gadījumu izmeklēšanu, kuros cietuši vai gājuši bojā sekojoši darbinieki:

* 2004.08.14 Preiļu rajona

SIA «MP Transport» direktors Ivars P. (35 g.), veicot metāla izkraušanas darbus un atrodoties automašīnas piekabē, paslidēja un nokrita no piekabes, iegūstot smagas galvas traumas.

* 2004.08.26 Ogres rajona SIA «MRK» celtniecības strādnieks Andrejs K. (29 g.), krītot no trepēm, smagi traumēja gūžu.

* 2004.08.31 Rēzeknes A/S «Rebir» štancētājai Svetlanai R. (43 g.), ar kloķa preses vir-

zuli, tika smagi traumēti 3 rokas pirksti.

* 2004.09.01 Cēsu rajona i.i.u.«Saullēkts» skārdnieks Ilvars H. (24 g.) smagi traumēja aci.

* 2004.09.03 Alūksnes rajona SIA «Silgūda» traktorists Sergejs B. (31 g.), regulējot kustībā esošu transportiera lentu, transportiera rullim aizķerot rokas apģērbu un roku, tika ieguva smagas ķermeņa traumas.

* 2004.09.06 Daugavpili,

VAS «Latvenergo» Austrumu elektrisko tīklu elektromontierim Romualdam J. (52 g.), braucot uzņēmuma mašīnā uz darbu, palika slukti un izsauktie ārsti, konstatēja viņa nāvi.

* 2004.09.07 Rīgā, SIA «Vējaķusala un Co» strādniekam Pāvelam P. (64 g.) darba laikā palika slukti un ātrās palīdzības ārsti konstatēja viņa nāvi.

A. Bukavs,

VDI direktora vietnieks

Preiļi – digitālas informācijas versijā

Preiļu rajona galvenās bibliotēkas un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja rīcībā nonācis mūsdienīgs aprīkojums – datori un skeneri, bet muzejs vēl saņēmis arī digitālo fotoaparātu. Kā stāsta muzeja direktore Tekla Bekeša, šie jaunieguvumi bijuši iespējami, pateicoties novada domes Latvijas Kultūrkapitāla fonda mērķprogrammā «Bibliotēku, arhīvu un muzeju sadarbības projekta «Digi-

tālā vidē» atbalsts» iesniegtajam un fonda atbalstītajam projektam.

Projekta, kuru īsteno bibliotēka un muzejs, mērķis ir sadarbība vienotas informācijas sistēmas veidošanā un esošo krājumu digitalizācijā. Lai nodrošinātu plašai sabiedrībai pieejamību muzeja un bibliotēkas krājumiem, tiek izstrādāta tēma «Gleznainie Preiļi» digitālas informācijas versijā. Kā skaidro T.Bekeša, gan rajona galvenajā bibliotēkā, gan muzejā ir ļoti daudz materiālu repre-

zentatīviem nolūkiem. Piemēram, bibliotēkas kopējā krājumā ir 100 000 vienību, bet muzeja krājumā – 18 000 vienību. Digitālā formā šīs bagātības būs pieejamas daudz vienkāršāk ne tikai vietējiem iedzīvotājiem, bet arī ārzemju tūristiem.

«Gleznainie Preiļi» būs labs reprezentatīvs materiāls interneta versijā un CD formā, ko plānots dāvināt 22 Preiļu rajona skolām, 34 bibliotēkām rajonā, kā arī Latgales muzejiem un bibliotēkām. Jācer, ka tāda veida informācija noderēs arī

investoru piesaistei Preiļu muižai un parkam.

Lai veiktu tik apjomīgu darbu, gan muzeja gan bibliotēkas darbinieki tika speciāli apmācīti kursos, ko apmaksāja Preiļu rajona padome.

Tagad sāksies nozīmīgāko materiālu atlase, tekstu sastādīšana, fotografēšana, bibliogrāfiskās datu bāzes izveide, kā arī digitālo materiālu ievietošana internetā un ierakstīšana CD diskos.

L.Kirillova

«Nau grūti izstrādāt savus
uzskatus, grūti tikai
pieturēties pie tiem»

Andrē Moruā

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

ZVANI!

Katru darbdienu
uzklausīsim jūs
pa tālr. 1-53-07056.

Jebkurš var piezvanīt uz laikraksta redakciju un izsacīt savu sāpi, vienkārši parunāt vai arī izteikt priekšlikumus, jautāt. Varat norādīt uz dažādām neēdībām, kļūdām, jums nepieņemamām norisēm. Protams, neaizmirstiet pateikt arī ko labu.

Dzejnieku vārdi atvērtām dvēselēm

● Dzejas dienā Preiļos klausītājus uzrunāja Agitas un Pēteris Dragunu (no kreisās), Leontīnas Apšinieces (pirma no labās) dzeja un mūzika.

● Lietum neizdevās aizgaiņāt pacietīgos dzejas un mūzikas baudītājus. Foto: M. Rukosuļevs

Uz dzejas stundu zem galīgi uz-bāzīga lietusskrūklām aizvakar Preiļu centrālajā pulcējās pilsētas skolu jaunatne, kam pēc stundu plāna tobrīd iekrita ne fizika, ķīmija vai algebra, bet literatūra. Pie preiļiešiem bija ieradusies jaunākās paaudzes dzejnieki Agita un Pēteris Draguni, kā arī Leontīna Apšiniece, kas dzejoļus pārsvarā raksta bērnu auditorijai.

Dzejnieces Agitas Dragunas pirmais «garabērns» ir grāmata «Līdzsvara robežas». Ceļā pie lasītāja ir arī viņas grāmata «Prāts». Dzejnieces nacionālajā lugu konkursā ieguvusi otro godalgu par libretu bērnu operai «Kaiju kalns».

Agitai ir projektu vadītā-

jas izglītība, kā arī plašs interešu loks. Savulaik viņa aizrāvusies ar Austrumu reliģijām, astroloģiju, raksta recenzijas par dzeju, atdzejo. Tagad atdzejo Omāra Haijama dzeju. Viņai tuvākie autori, par kuriem dzejniece izsakās, ka tie ir viņas gara radinieki, ir Rainis, kā arī Tagore, Ibsens, Fransuā Vijons. Agita vāc dzejnieku rokrakstus.

Par sevi Agita ir teikusi, ka dzejot sākusī agrā bērnībā, kad uz to pamudinājusi mamma. Dzīvesbiedrs Pēteris viņas dzejoļiem komponē mūziku. Šīs dziesmas ir skanējušas gan grupas, gan viņa izpildījumā. Arī klausītājiem Preiļos bija iespēja dzirdēt šīs dziesmas.

Pēteris Draguns mācās

Kultūras akadēmijā. Savam pirmajam dzejoļu krājumam devis nosaukumu «Inde». Par šo nosaukumu viņš saka, ka to varētu skaidrot kā saindēta cilvēka mēģinājumu tikt skaidrībā par indes ķīmisko sastāvu. Savukārt kādā recenzijā atzīts, ka emociju spektrs krājumā svārstās starp smiekliem un asarām. Pēteris lielākoties raksta brīvajā pantā.

Leontīna Apšiniece, pacietīgajiem dzejas klausītājiem, kas slēpās zem lietussargiem, stāstot par sevi, teica, ka viņas dzeja ir domāta ne tikai bērniem, bet arī pieaugušajiem, jo īstenībā nav ne «mazo», ne «lielo» tēmas. Dzejnieces dzimtā puse ir Balvu rajona Bērziņi. Dienasgais-

mu ieraudzījušas četras dzejnieces grāmatas: «Bērnības pļavas», «Sestdienas vakarā», «Sargenģelis», «Bērna lūgšana». Abi pēdējie ir reliģiskas dzejas krājumi.

Dzejas dienas pirms daudziem gadiem Latvijā piedzima saistībā ar Raini, bet šodien tās dod iespēju iepazīties ar jauniem vai vēl tikai topošiem dzejniekiem. Septembris bez dzejas nav iedomājams. Tā sāk skanēt Rīgā pie Raiņa pieminekļa, un, dzejnieku vesta, aizceļo uz visiem Latvijas novadiem, ieskanas vistālākajos ciemos un pilsētās, kur vien kāda atvērta dvēselē gaida Dzejnieka vārdu.

L. Rancāne

Valstī stiprākā nozare – specializācija valdības gāšanā

Laimīga tā sabiedrības daļa, kurai nekad nav nācies gulties uz operāciju galda. Tomēr ļoti daudziem šis rūgtais brīdis nav gājis secen. Un tad ir tā, ka tu stāvi pie nebūtības sliekšņa, nezinot, vai pārkāpsi tam pāri, vai noturēsi šajā pusē. Pēdējais, ko dzirdi, ir anesteziologa mierīgā, bezpersoniskā balss. Iespējams, ka tās ir arī pēdējās izjūtas šajā saulē. Vai atvērsi acis, vai ieraudzīsi savus mīļos, vai arī ar to viss beigsies? Kāda laimes sajūta pārņem, atkal atgriežoties no nebūtības un kāda laime par pirmajām izjūtām, ko operētais var uztvert tikai ar ausīm – rāma, nosvēta, uzmundrinoša anesteziologa balss. Tie, kam nācies pārciest operācijas, zina, ka viņam pirms tām jālūdzas ne tikai saviem sargeņģeļiem, bet arī par ķirurgu un par anesteziologu. Īpaši par anesteziologu, kas operācijas laikā nodrošinās cilvēka elpošanu, rūpēsies par viņa sirdsdarbību, nieru un smadzeņu funkciju, gādās, lai pacients nejūtu sāpes, lai viņam būtu silti. Pirms operācijām pacienti uztraucas ne tikai par sevi, bet arī par ārstiem, kas viņu «nomirdinās», griezis un atdzīvinās. Vai ārsts ir mierīgs, pārticis, vai darbā ieradies bez stresa, bez skandāliem un traucējiem ģimenēs, bez rūpēm par sava bērna paēdināšanu? Neviens savā melnajā stundā, kad izšķiras starp «būt» vai «nebūt», negribētu sev blakām redzēt nervozu, iztikas rūpju nomāktu, slikti paēdušu ārstu. Tāpēc starp visraibākajiem notikumiem, ko šonedēļ politiskajā katlīnā maisījuši pašmāju politiķi un lielās politikas taisītāji, man gribas kā galveno akcentēt slimnīcas «Linezers» anestezioloģijas nodaļas medicīni uzsāktu cīņu par savām un pacientu tiesībām. Jā, par savām tiesībām nenodzināties virsstundu darbā, lai nopelnītu normālai eksistencei un par pacientu tiesībām saņemt nenogurušu un nenomocītu ārstu palīdzību. Anesteziologi, kuriem stāv dažādu citu nosaukumu medicīnas speciālisti cilvēka reanimācijas jomā, pagēr ne daudz ne maz, — palielināt minimālo mēnešalgu ārstiem, jaunākajiem ārstiem un rezidentiem, kā arī medicīnas māsām. Pretējā gadījumā jau tuvākajā laikā operējamie tā arī paliks neoperēti, jo ārsti ir gatavi samazināt darba apjomu līdz ceturtdaļai dzīvei. Un nav ko piesaukt dakteru Hipokrāta zvērestu, jo zvērestu kalpot tautas interesēm neievēro arī citas sabiedrības grupas – pie varas tikušie.

Diemžēl kopš neatkarības atjaunošanas gadiem medicīna ir bijusi tā joma, kurā joprojām nav jūtamas nekādas sakārtotības un uzlabošanas pazīmes. Neviens arī nav pievērsis vajadzīgo uzmanību šīs nozares darba uzlabošanai, izņemot mākslīgu, nepamatotu reformu ieviešanu. Latvijas politiķu un Saeimas krēslos sēdošo primārais uzdevums visu šo gadu laikā ir bijis viens – gāzt pie varas esošo valdību, lai ieņemtu tās vietu. Katra valdība ir tikusi gāzta. Sakiet, pa kuru laiku lai domā par tautai svarīgām lietām, pa kuru laiku lai strādā valsts labā, ja kopš pirmajām jaunās valdības dienām tās opozīcija naski ķeras pie plāniem, kā to nogāzt? Pēdējā laikā beidzot esmu sapratusi, kāpēc mūsu televīzijā visi ziņu raidījumi sastāv no notikumiem (lasi – sprādzieniem): a) Irākā, b) Izraēlā un Jordānijā, no c) ASV prezidenta lēmumiem, d) Krievijas kritikas Latvijas adresē, e) tās dienas centieniem pašmāju valdības gāšanā. Mūsu jautājumiem jāiebaro tika tādas ziņas, lai viņi nemaz nezinātu, ko dara, kā strādā un kādus lēmumus pieņem tuvākās, vismaz Baltijas jūras reģiona, valstis. Priekš kam mums zināt, kas labs todiem padarīts Eiropas valstīs, ja paši varam sagribēt un no valdības pieprasīt tādas pašas darbus. Vēl jo bīstamāk darīt zināmu par Lietuvas vai Igaunijas sasniegumiem. Kamēr pie mums ik dienas vaiga sviēdros strādā, pūloties gāzt valdību, vai arī Rietumiem aizmāļ acis ar melīgu ziņojumu par nabadzības mazināšanu Latvijā, tikmēr, piemēram, Lietuvā – strādā! Nebūtu redzējusi sīzētu par kaimiņzemes vērienīgajiem projektiem, nezinātu, kas darās Lietuvā! Ar ES milzīga apjoma finansējuma palīdzību tiek realizēts grandiozs projekts divu pilsētu — Viļņas un Kauņas satuvināšanai, kas ļaus ievērojami attīstīt ekonomiku, cels iedzīvotāju labklājību. Tik reāls, jau patlaban notiekošs darbs, ka, šo sīzētu redzot 1. aprīlī, tas liktos kā aprīļa joks. Mūsu valstī ne tāda mēroga, ne mazāka mēroga projekti netiek īstenoti. Un kas gan lai pievērstos tik nenozīmīgām lietām iedzīvotāju kā veselība vai viņu dakteru algas.

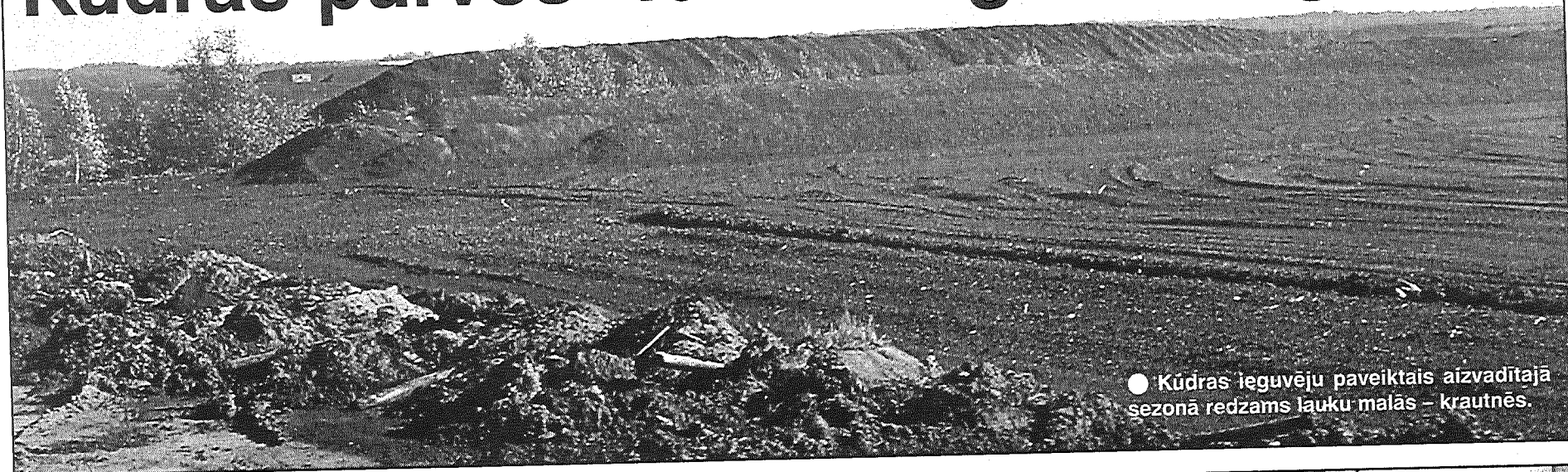
Jāgāz valdība!

L. Rancāne

Tirgus ziņas (Ls/kg)

Līvānos		Preiļos		Līvānos		Preiļos			
Gaļa, zivis, olas				Līdakas (sv.)	—	0,80	Tomāti	0,30-0,55	0,30-0,50
Gurna gaļa	1,79	1,90-2,0	Raudas, asari	—	0,60	Gurķi	0,40	0,35-0,40	
Plecs	1,60	1,65	Plauži	—	0,70	Puravi	0,80	0,50	
Kakla karbonāde	2,35	2,30	Paipalu olas	—	1,20 (20 gab.)	Sīpoli	0,25-0,35	0,30	
Karbonāde	2,75	2,70	Olas	0,70	—	Zajumi	0,10 (bunt.)	0,10 (bunt.)	
Kārtaine	1,55	1,65	Piens	0,20	—	Kiploki	0,15-0,20	0,15 (galv.)	
Speķis	0,90-1,05	1,25	Krējums	1,0	—	Kabači	0,20-0,30	0,20	
Galva	0,70	0,60	Sviests	1,70	—	Rāceņi, kāji	—	0,30	
Stilbiņi	—	1,10-1,20	Biezpiens	0,90	—	Kolrābji	—	0,30	
Kājas	—	0,75-0,80	Siers	1,70	—	Pupiņas	0,80	0,60-0,70	
Riņņas	1,45	1,10-1,20	Dārzeņi, augļi, ogas		—	Linsēklu eļļa	—	2,80 (l)	
Kauli	0,70	0,401,20	Kartupeļi	0,05-0,18	0,07-0,15	Linsēklu rauši	—	0,35	
Aknas	1,30	1,50	Bietes	0,25-0,30	0,15	Auzas	—	0,10	
Sirds	—	1,30	Burkāni	0,25-0,35	0,20	Linsēklas	—	0,60	
Plaušas	—	0,70-1,0	Kāposti	0,20	0,18	Medus	—	2,20-2,50	
Nieres	—	0,70-0,80	Ziedkāposti	0,40	0,50	Cidonijas	—	0,40	
Tauki	—	0,70-0,80	Smiltsērķšķi	—	0,50 (0,5l)	Aronijas	—	0,40	
Maltā gaļa	—	1,75	Brūklenes	0,50 (l)	0,70	Aliča	—	0,20 (0,5 l)	
			Paprika	1,0	0,80	Gailenes	—	1,00	
			Dzērvenes	—	1,00 (1 l)	Baravikas	1,0-1,50	1,0	

Kūdras purvos «ražas» ieguve beigusies

● Kūdras ieguvēju paveiktais aizvadītajā sezonā redzams lauku malās – krautnēs.

Sākums 1.lpp.

Līvānu kūdra noder zālāju, puķu, balkonaugu, tomātu, gurķu, plūmju, ķiršu audzēšanai siltumnīcās. Tā ir kvalitatīva, tīra izejviela. Pēteris Romanovskis raksturoja kūdras sastāvu: melnā, gaišā, kā arī gabalkūdra, kas uzlabo kūdras struktūru. Tai substrātu rūpnīcās tiek pievienotas dažādas sastāvdaļas, kas uzlabo augu augšanas spējas.

Kūdras lauki un resursi

Skrebeļu purva «raža» padomju laikos tika paredzēta 300 000 tonnu apmērā gadā. Tās vajadzēja pietikt līdz 2013. gadam, kad bija paredzēta pārceļšanās uz Krievu purvu Jersikas pagastā. Tagad gadā tiek iegūti 300 000 kubikmetri, un var prognozēt, ka kūdras pietiks līdz 2080. gadam. Skrebeļu purvā, kad to sāka rūpnieciski apgūt, kūdras slāņa biezums bija 4 – 5 metru dziļumā.

Fabrikai ir arī otrs iecirknis, kas atrodas Jēkabpils rajona Atašienes pagastā, kā arī savs pakošanas cehs Jersikas pagastā.

Ieguves darbi notiek apmēram 1000 hektāru platībā. Purvi tiek nomāti no valsts. Tiek maksāta nomas maksa, bez tam arī dabas resursu nodoklis par katru iegūto tonnu.

Ieguves metodes, tehnika un cilvēki

Kūdra tiek iegūta ar tā saukto slāņu metodi. Katru sezonu tiek savākts virsējais sausākais slānis, kas labvēlīgā, sausā vasarā ir apmēram desmit centimetru biezumā. Šī gada kūdras ieguves sezonā, par kuru Pēteris Romanovskis teica, ka tā bijusi ne garāka par trīs nedēļām, novākts slānis apmēram piecu centimetru biezumā. Rudenī un ziemā kūdras lauki samirkst, pavasarī tie sāk žūt, bet ar saules siltumu vien ir par maz. Žāvēšanas process tiek padarīts intensīvāks ar virsējā slāņa frēzēšanu un rušināšanu. Tas ir darbietilpīgs process ar lielu energoresursu un degvielas patēriņu.

Divas dienas kūdras lauku kaltē saule, trešajā teritorija tiek frēzēta, ceturtajā un piektajā tā tiek rušināta, sestā ir «ražas diena». Ja vien neuzlīst lietus un viss nav jāsāk no sākuma. Kūdras ieguvē ļoti laika apstākļi ir vēl svarīgāki nekā lauksaimniekiem. Pēteris Romanovskis, kurš ļoti pārzina kūdras ieguves nozari, par labvēlīgu sezonu sauc tādu, kurā var

strādāt 30 dienas. Taču pārāk karsts laiks arī neder. Vienā no iepriekšējiem gadiem kūdras ieguvē nācās pārtraukt tieši svelmes dēļ, jo tā izkalta kā pulveris, kas varēja uzliesmot no nieka dzirksteles. Visapkārt kūdras ieguves laukiem ugunsdrošībai tika izvietoti traktori ar ūdens cisternām.

Produkcijas ieguve var notikt arī ziemas apstākļos, kad kūdra ir sasalusi, un cauri apakšējiem slāņiem nespiežas mitrums. Optimālos laika apstākļos kūdras ieguves sezona notiek no maija vidus līdz septembra beigām. Bet strādniekiem darāmā pietiek augu gadu, jo notiek grāvju tīrīšanas un dzelzceļa remontēšanas darbi. Lai purvā varētu strādāt, ūdens aizvadišanas sistēmai un drenāžai jābūt perfektai. No kūdras laukiem jānovāc arī celmi, kas nepātraukti parādās laukā no zemes.

Kūdra katru gadu pieaug no jauna apmēram par vienu milimetru, bet tas ir gandrīz divreiz vairāk nekā Latvijā apmēram 50 kūdras fabrikās gada laikā tiek iegūts. Eiropā ir valstis, kurās intensīvas ieguves rezultātā kūdras resursi gandrīz vai pavisam iznīcināti. Tāpēc pēc Baltijā iegūtās kūdras ir liels pieprasījums.

Kūdras fabrikā šī gada astoņos mēnešos nodarbināti vidēji 80 cilvēki (pērn – 68).

Ar lokomotīvi uz purvu

Pēteris Romanovskis uzņēmuma vadītāja amatā strādā kopš 2000. gada. Te viņš sāka strādāt pēc Lauksaimniecības Universitātes Mehānikas fakultātes absolūcijas. Taču kūdras nozares speciālistus nesagatavo nevienā no Latvijas augstskolām. Plašās zināšanas iegūtas pašmācības ceļā. Tagad valdes priekšsēdētājs ne vien pārzina kūdras purvos strādājošo tehniku, prot vadīt cilvēku kolektīvu, bet arī demonstrē labas zināšanas visos pārējos ar nozari saistītajos jautājumos, piemēram, par kūdras veidošanās procesiem. Viņa darba lauks pārsniedz arī kūdras purva robežas. Vadītājs seko katras kravas nogādei uz krautuvī ostā, iekraušanai kuģī, uzmana, vai Līvānos iegūtā kūdra arī galapunktā nonāks tikpat kvalitatīva, kāda aizgādāta līdz ostai. Krautuvēs rudenī pastāvīgi dežurē fabrikas darbinieks, kas seko, vai nesākas pašai degšanās. Ar trimetrīgu stieni regulāri tiek mērīta temperatūra kūdras krautnes iekšpusē. Bīstama situācija veidojas jau tad, kad temperatūra

pārsniedz trīsdesmit grādus. Datorā saglabātas fotogrāfijas, kurās redzams, ka iekraušanas vietā kūdra sajaukusies ar graudiem. Te vainojami ostas darbinieki. Lietišķs pierādījums gadījumam, ja saņēmējs celtu pretenzijas par kūdras kvalitāti.

Pēteris Romanovska pavadībā ar vienu no lokomotīvēm dodamies aplūkot kūdras ieguves vietas. Šaursliežu dzelzceļa izskats atstāj visai šaubīgu priekšstatu par drošu braukšanu. Purvs ir purvs, nepastāvīgs, nestabils. Tāpēc arī slīdes izlocījušās, ar kumpumiem. Gadījies, ka lokomotīve noslīd no ceļa, un to nākas vilkt laukā no grāvja. Arī kūdras lauki, kas skatienam paveras pēc kāda puskilometra brauciena, nemaz tik droši nav. Padomju laikos kādā no tiem nogrimis ekskavators, kas racis grāvi. Vadītājs paspējis izlekt. Bet tehnika nogrimusi tādā dziļumā, ka joprojām nav izdevies to sataustīt. Tāpēc spēkā ir nerakstīta prasība, strādājot ar tehniku, durvis turēt atvērtas.

Kūdras laukiem ir sava numerācija. Tie sadalīti slejās ar grāvjiem. Miers un klusums, jo kūdras savākšana beigusies. Laukus ierobežo garas krautnes – šajā sezonā ar pneimatiskajām mašīnām savāktā frēzkūdra. Krautnes stāvā leņķī tiek veidotas ar speciālām formēšanas mašīnām. Līdz katrai krautnei ved šaursliežu dzelzceļš, pa kuru kūdra tiek izvesta uz pākraušanas estakādi vai uz pakošanas cehu. Frēzētā kūdra ir viens no ieguves veidiem.

Otrs kūdras ieguves, tā sauktais, neobjektā struktūras paņēmieni ir tāds, ka speciāla mašīna sagriež kūdras slāni, gabalu izceļ augšā un sadala kīģeļiņos. Strādnieki tos vairākas reizes pārkrauj ar rokām, kamēr tie izkalst. Par kubikmetru šādas kūdras tiek iegūta maksimāli augstākā cena, jo tā ir kvalitatīva izejviela daudzgadīgiem substrātiem. Šis darba paņēmiens aizgūts no Vācijas.

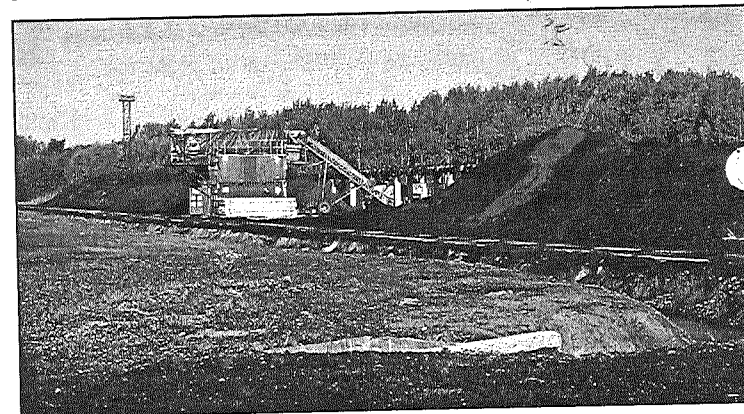
Kūdras nozares ienaidnieki ir ne tikai lietūs vai pārmērīgs karstums, kad strādniekiem grūti glābties no putekļiem, bet arī nezāles. Pircēji pieprasa nevainojamu kūdru. Tāpēc vasarā laukos rosās ravētāji. Tikpat stingri kā pilsētu apstādījumos arī šeit tiek sekots, lai grāvmalas tiktu applautas, bet kociņi – izcirsti.

Sapņi par tuvāko nākotni

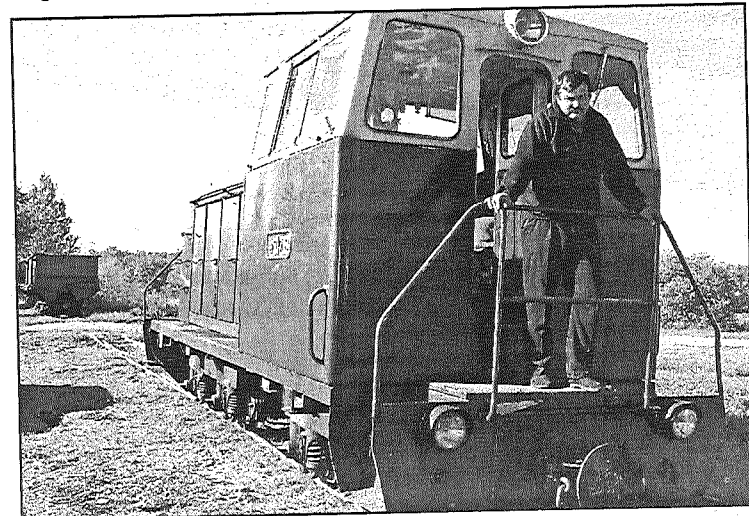
Kūdra ir sterils, videi draudzīgs materiāls. Tās produktus izmanto arī destilēšanas, attīrīšanas iekārtām, filtru ražošanai. Kūdra ir arī

● SIA «Līvānu kūdras fabrika» valdes priekšsēdētājs Pēteris Romanovskis kūdras ieguves nozarē strādā kopš 1992. gada. Viņš teicami pārzina visu, kas saistīts ar kūdru, sākot no purviem līdz pat kravu pākraušanai kuģos.

● Pākraušanas estakādē daļa no kūdras tiek pārstrādāta un sagatavota vietējam tirgum.

● Mašīnista Vladimira Martinova darba diena aizrit pie lokomotīves svirām, pārvadājot kūdras kravas. Fabrikai pieder dzelzceļš 30 kilometru garumā.

aktīvās ogles pamatmateriāls. Analīzes rāda, ka Līvānu kūdra šim nolūkam ir ļoti piemērota.

Izejvielu bāze ir pietiekoša vairākiem gadu desmitiem. SIA «Līvānu kūdras fabrika» ir iemācījies kūdru pārstrādāt un pārdot, ir atradusi klientus un iemācījusi viņus patērēt šo produkciju. Pēteris Romanovskis uzskata, ka

uzņēmuma attīstība saistīta ar pašu izstrādātās receptūras substrātu pielietošanu, ar pakošanas ceha modernizēšanu. Iecerēta arī kurināmās gabalkūdras ražošana. Nākotnes sapņi saistās arī ar aktīvās ogles ražošanu.

L. Rancāne
Foto: M. Rukosujs

AKTUĀLA INFORMĀCIJA

Smēķēšana un sabiedrība

Saskaņā ar Pasaules Veselības Organizācijas (PVO) pēdējiem datiem tabaka katru gadu nogalina 5 miljonus cilvēku. PVO skaidri ir definējusi tabakas lietošanu kā lielāko novēršamo nāves cēloni pasaulē. Izmantojot PVO speciālistu epidemiologu piedāvāto metodi, varam aprēķināt, ka Latvijā tabakas lietošanas sekas ir cēlonis vismaz 4380 priekšlaicīgā nāvēm katru gadu, jeb vismaz 12 cilvēki dienā Latvijā mirst priekšlaicīgi no slimībām, kas saistītas ar tabakas lietošanu.

Visjaunākajā PVO ziņojumā par psihoaktīvo vielu lietošanu un atkarību pasaulē Neuroscience of Psychoactive Substance Use and Dependence WHO Geneva 2004) vēl skaidrāk parādīts, ka tabaka ir riska faktors, kurš atbildīgs par priekšlaicīgu mirstību 8,8% gadījumu (2000. gadā). Līdzīgā risku faktoru novērtējumā 1990. gadā tabaka bija kā riska faktors 6% priekšlaicīgu nāves

gadījumu, tātad 10 gados pieaugums ļoti ievērojams.

Nozīmīgākais pētījums par tabakas lietošanu 2003. gadā bija Latvijas Universitātes Filozofijas un Socioloģijas Institūta veiktais pētījums projektā «Iedzīvotāju aptauja par narkotiku lietošanas izplatību».

Kā liecina aptaujas dati, aptuveni 1/3 iedzīvotāju (35%) smēķē katru dienu, turklāt gandrīz 1/5 (19%) izsmēķē dienā vairāk kā pus paciņu cigarešu (11 un vairāk cigarešu). Vīriešu vidū ikdienas smēķētāju īpatsvars ir 56%, kamēr katru dienu smēķē gandrīz 27% aptaujāto sievietes. Gados jaunāki cilvēki (15-34 gadu veci) biežāk nekā gados vecāki (35-64 gadu veci) smēķē katru dienu (attiecīgi 41% un 33%). Augstāka smēķēšanas izplatība jaunākajās vecuma grupās lielā mērā izskaidrojama tieši ar pieaugošo smēķēšanas izplatību jaunu sieviešu vidū, t.i. ar atšķirību pēc dzimuma mazināšanos. Šī

parādība, tāpat kā augstā smēķēšanas izplatība jauniešu vidū rada nopietnas bažas no sabiedrības veselības viedokļa.

Dati liecina, ka smēķēšana Latvijā ir nopietna un aizvien pieaugoša problēma, kas būtu efektīvāk jārisina valsts politikas līmenī.

Lai mazinātu milzīgos zaudējumus, ko nodara tabaka cilvēkiem Latvijā, jāuzsāk realizēt galvenās PVO ieteiktās stratēģijas:

▲ nodokļu un cenu celšana tabakas izstrādājumiem (Latvijā šobrīd ir viszemākie nodokļi un cenas starp ES dalībvalstīm un kandidātvalstīm);

▲ tabakas reklāmas aizliegums un antireklāmas veidošana;

▲ no tabakas dūmiem brīvas vides veidošana mājās, darbā un sabiedriskās vietās;

▲ smēķēšanas atmešanas un tabakas atkarības ārstēšanas sistēmas izveide;

▲ tabakas izstrādājumu, piedāvājuma un pieejamības

ierobežošana;

▲ sabiedrības izglītošana veselīga dzīves veida izvēlei. Atcerēsimies, katra tabakas izraisītā nāve ir novēršama.

No tabakas dūmiem brīva vide palīdzēs saglabāt Latvijas cilvēku veselību un dzīvību

Veselības ministrijas iniciatīva par nepieciešamību aizliegt smēķēšanu sabiedriskās vietās un aicinājums uzsākt sabiedrības diskusiju šajā jautājumā ir ļoti nozīmīga un atbalstāma. Daudzas valstis, gatavojot izmaiņas savos likumos, lai izskaustu pasīvo smēķēšanu, ir publicējušas pārlietošus pierādījumus par tabakas dūmu ietekmi uz cilvēku.

Pētījumi parāda, ka ASV no pasīvās smēķēšanas gadā miruši apmēram 30 līdz 60 tūkstoši cilvēku, tajā skaitā apmēram 3 tūkstoši no plaušu vēža, bet apmēram 15 reizi vairāk no sirds asinsvadu saslimšanām. Norvēģijā pētījumos pierādīts, ka katru gadu apmēram 500 cilvēku mirst no sirds miokarda infarkta pasīvās smēķēšanas dēļ.

Daudzo zinātnisko pētījumu apkopojums par pasīvās smēķēšanas kaitīgumu ļoti kodolīgi un pārlicinoši formulēts Pasaules Veselības Organizācijas (PVO) Vispārējās tabakas kontroles konvencijas tekstā:

«...Tabakas dūmi ir farmakoloģiski aktīvi, toksiski, mutagēni un kancerogēni.» (preambula)

un
«...Zinātniski pierādīts, ka tabakas dūmi ir cēlonis slimībām, nāvei un invaliditātei.» (8. pants)

Šie formulējumi radās ap-

mēram trīs gadu ilgā pierādījumu analīzes un debašu rezultātā, izstrādājot konvenciju starpvaldību delegāciju sarunās. Konvenciju PVO dalībvalstis vienbalsīgi pieņēma Pasaules Veselības Asamblejā 2003. gada maijā Ženevā. Pašlaik norit Konvencijas ratifikācijas process, un tā stāsies spēkā 90. dienā pēc 40 valstu ratifikācijas.

PVO 1999. gada ziņojumā secināja, ka pasaulē gandrīz puse bērnu ir pakļauti tabakas dūmu ietekmei, tātad pakļauti veselības un dzīvības riskam. Arī Latvijā mēs to redzam ikdienā un konstatējam iedzīvotāju aptaujās. Bērnu (arī vēl nedzimuša augļa) pakļaušana pasīvajai smēķēšanai ir īpaši kļedzošs fakts un jāvērtē kā nopietns cilvēktiesību pārkāpums.

Pasīvai smēķēšanai pakļauti arī ļoti daudz jaunu cilvēku, kuri strādā apkalpojošā sfērā bāros un restorānos. Īpaši tas ir satraucoši, izvērtējot šo faktu mūsu bēdīgās demogrāfiskās situācijas kontekstā.

Šī gada maijā veselības nedēļas laikā reidā pa darba vietām kopā ar pašvaldības policiju runāju ar kādu jaunu oficianti austrumu saldumu kafejnīcā Rīgā, Teikas rajonā. Jaunā meitene stāstīja, ka pati atmetusi smēķēšanu pirms gada, bet šajā darba vietā spiesta elpot cigarešu dūmus, jo vairums apmeklētāju smēķē, bet viņa baidās zaudēt darbu

tāpēc neiebilst pret šādu kārtību.

Anonimās aptaujās Latvijas cilvēki jau tagad ir pārliecināti vairākumā izteikuši atbalstu smēķēšanas aizliegšanai sabiedriskās vietās. Piemēram, pirms diviem gadiem 77% Jūrmalas un Saldus iedzīvotāju teica, ka piekrit smēķēšanas aizliegumam sabiedriskās vietās.

Pieredze Īrijā un citās valstīs parādījusi, ka aizliegums smēķēt darba vietās un citās sabiedriskās vietās mudina daudzus atteikties no smēķēšanas vai meklēt palīdzību pie speciālistiem. Svarīgi ir arī tas, ka šāda bezdūmu vide ir liels atbalsts atmetušajiem smēķēšanu noturēties un neatsākt.

Kā alternatīvu aizliegumam smēķēt, piedāvā labu ventilāciju. Taču nozīmīgi ir pēdējo gadu pētījumi, ka pat vislabākā ventilācija nav risinājums, jo nespēj pilnībā nodrošināt no tabakas dūmiem tīru vidi.

Pārsteidzošu un reizē cerīgu ainu mēs redzam, analizējot smēķētāju atbildes uz jautājumu, vai viņi gribētu atmet smēķēšanu. Tādi, kuri saka, ka nevēlas atmetēt un turpinās smēķēt, ir tikai 10% no smēķētājiem, un pēdējos gados to skaits aizvien samazinās. Turpretī pārējie noteikti izteica vēlšanos atmetēt vai sacīja, ka apsver iespēju atmetēt.

Nozīmīgus panākumus ta-

bakas izraisīto slimību, nāves un invaliditātes samazināšanā varēsim gūt, ja bez šīs svarīgās stratēģijas (no dūmiem brīvas darba vietas un citas sabiedriskās vietas) spēsim vienlaicīgi realizēt vismaz 5 citas:

1. Paaugstināt nodokļus un cenas tabakas izstrādājumiem;

2. Panākt visaptverošu tabakas reklāmas un sponsorēšanas aizliegumu;

3. Nodrošināt cilvēkus, īpaši smēķētājus ar patiesu informāciju par šo ļoti bīstamo produktu;

4. Papildināt brīdinošos uzrakstus uz tabakas izstrādājumiem ar attēliem (vēlams palielināt arī šo brīdinājumu laukumu līdz 50% no virsmas, kā tas ir Kanādā);

5. Izveidot valsts palīdzības sistēmu tiem, kuri vēlas atmetēt smēķēšanu.

Mērķtiecīga valsts rīcība noteikti palīdzētu izšķirties tiem, kuri šaubās, par labu savai un līdzcīvēku dzīvībai un veselībai. Katra diena Latvijā šobrīd aiznes nebūtībā priekšlaicīgi vismaz 12 dzīvības tabakas dēļ. Apturēsim šo nāves pulksteni!

Jānis Caunītis,
ārsts, Veselības
veicināšanas centra
projektu koordinācijas
nodaļas vadītājs,
PVO sadarbības partneris
Latvijā tabakas kontroles
jautājumos

Reidā pārkāpumi netika atklāti

14. septembrī Preiļos bija ieradies Veselības veicināšanas centra reģionālā koordinatore Aina Brokāne, kura kopā ar Preiļu rajona policijas pārvaldes nepilngadīgo lietu inspekcijas speciālistu Viktoru Stepanovu un Preiļu policijas iecirkņa inspektoru Jāni Rožānu piedalījās reidā, kura mērķis bija pārbaudīt, vai tiek ievērotas likumā «Par tabakas izstrādājumu realizāciju, reklāmu un lietošanas ierobežošanu» noteiktās prasības.

Pie skolām pipētāji netika piekerti

Veselības veicināšanas centra reģionālā koordinatore Aina Brokāne pēc reida ar gandarijumu atzina, ka par Preiļu skolām kopumā radies pozitīvs iespaids. Vienīgi Preiļu 2. vidusskolas sporta laukuma malā reida dalībnieki manījuši smēķējošus jauniešus. Taču formās ģērbto policijas darbinieku tuvošanās tikusi laikus pamanīta, tāpēc nevienu, kā saka, saķert aiz rokas notikuma vietā nav izdevies. (Tādā gadījumā, protams, tiktu sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.) Neviens smēķējošs skolēns netika manīts pie Preiļu 1. pamatskolas un arī pie Preiļu Valsts ģimnāzijas, kur, pēc policijas darbinieku teiktā, ir ļoti stingri iekšējās kārtības noteikumi.

Kafejnīcās likuma prasības ievēro

Reida laikā tika pārbaudīta Preiļu kafejnīcas un bāri. A. Brokāne secina, ka likuma prasības par to, lai apmeklētājiem — smēķētājiem un nesmēķētājiem — telpas būtu atdalītas, tiek ievērotas. Bārā «Vindex», piemēram, ierīkota laba ventilācija, tāpēc cigarešu dūmi netraucē arī tiem apmeklētājiem, kuri nesmēķē.

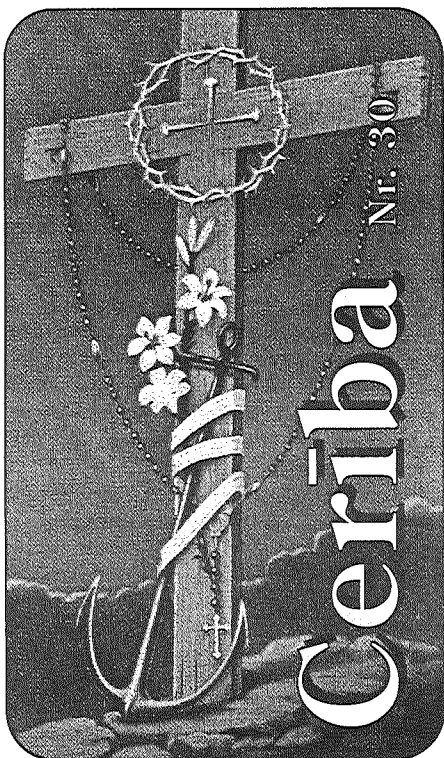
Bārs «Fiesta», kas atrodas autoostas teritorijā, pilnībā ir nesmēķētāju teritorija. Tas ir ļoti labi, atzīst veselības veicināšanas centra speciāliste, jo tur bieži uzturas arī bērni. Kafejnīcā «Centrs» smēķētājiem atvēlēts otrs stāvs, bet pirmajā stāvā uzturas apmeklētāji, kuri nesmēķē.

Sabiedrība ir jāpārlicina

Preiļu rajona policijas pārvaldes nepilngadīgo lietu inspekcijas speciālists Viktors Stepanovs uzskata, ka svarīgi ir regulāri runāt par smēķēšanas kaitīgumu un pievērst plašas sabiedrības uzmanību šai atkarības problēmai, īpaši pusaudžu vidū.

Šobrīd Veselības ministrija ir uzsākusi diskusiju par nepieciešamību aizliegt smēķēt sabiedriskās vietās. V. Stepanovs ir pārliecināts, ka jau tagad likumā ir virkne aizliegumu, kurus jāievēro gan dažādu sabiedrisko iestāžu apsaimniekotājiem, gan pašiem iedzīvotājiem.

L. Kirillova

Lūgšana

Mēs dzīvojam pasaulē ar dubultaizslēgtām durvīm, aizslēgtām ar tūkstošiem tūkstošu atslēgu. To ir tik daudz: mājai un mašīnai, birojam un seifam.

Un it kā ar to nebūtu diezgan, mēs turpinām meklēt vēl citas: veiksmes atslēgu, laimes atslēgu, varas atslēgu, sapņu atslēgu...

Tu, Kungs, spēji atvērt aklo acis un kurlo ausis, dāvā mums šodien to vienīgo atslēgu, kas ir nepieciešama.

Atslēgu, kas nevis ieslēdz, bet atbrīvo, nevis sargā mūsu iznīcīgos dārgumus, bet atver ceļu Tavai mīlestībai. Atslēgu, ko Tu esi ielicis savas Baznīcas rokās: Tavas valstības atslēgu, Kungs.

Fransuā Sežurnē

MUMS RAKSTA

Es turēju doto solījumu

Kad apciemoju savu māti, viņa man vienmēr atgādināja, ka pie mājām vajag uzstādīt krustu. Savulaik, no paaudzes paaudzē, te esot bijuši divi krusti. Es tam, protams, piekritu, bet mūždien citādi darbi bija pa priekšu. Tad māmuļa aizgāja aizsaulē, bet es atgriezos dzimtajā vietā, Aizkalnē.

Kādu reizi es redzēju sapnī savu māti. Viņa jautāja: «Meit, vai krusts ir jau uzstādīts?» Tad es nolēmu doto solījumu izpildīt. Ne jau viss gāja gludi un ātri. Kāds virs, ar ko biju sarunājusi, krustu neuztaisīja. Domāju, vai cilvēkiem vairs var ticēt.

Tad nāca talkā kaimiņš Jānis Kažemāks. Viņš ar savu prasmīgo prātu, izdomu un gudrību arī savu māju izdaļojis. Uzklauzījis manas bēdas, Jānis mierināja un teica, sak, sameklēsim materiālu un uztaisīsim krustu.

Tā arī darījām. Atradām atbilstošus kokmateriālus, vedām uz gateri, sazāģējām, tad sākās tālākie darbi. Krusts ātri vien bija gatavs. Sapulcējās visi tuvējie kaimiņi, sabrauca bērni un mazbērni. Izdaļojām krustu ar puķēm. Piedalījās gan pieaugušie, gan skolēni. Arī Aizkalnes pagasta centrā, kad atnācu sarunāt par krusta iesvētīšanu, visi mani laipni uzklauzīja. Nodomāju, ka ir tomēr pasaulē labi cilvēki.

Esmu bezgala laimīga, ka ar cilvēku palīdzību esmu pabeigusi savu iesākto darbu. Pēc ilgiem gadiem krusts atkal paceļas pret debesīm. Taču darāmā arī turpmāk vēl daudz. Mēs centīsimies, lai ap krustu vienmēr būtu zaļumi, lai degtu svecītes svētkos, lai būtu ziedi vāzēs. Esmu pārliecināta, ka atjaunotais krusts man un visiem labajiem cilvēkiem dos svētību, spēku un izturību, kā arī veselību.

Lai krusts priecē mūs visus!

A.Caune,
Aizkalnē

Ar šo zīmi tu uzvarēsi

14. septembrī katoļu Baznīca svinēja svētā Krusta pagodināšanas svētkus. Tie ir vieni no visnenākajiem svētkiem, mūsu zemē pazīstami jau kopš kristietības pirmsākumiem.

Krusts ir Kristus upura un kristiešu reliģijas simbols. Sevīši kristiešiem dārgs ir tas krusts, uz kura ir cietis un miris Pestītājs.

Jūdiem bija ieradums, ka uz nāvi notiesāto cilvēku nonāvēšanas rīkus apraka pie nonāvēto kapa. Tā tika darīts arī ar Pestītāja krustu. Tikai trīs gadsimtus pēc Pestītāja krusta nāves viņa krusts kā varas zīme ieguva pilsoņu tiesības Romas valstī. Tas notika ķeizara Konstantīna laikā.

312. gadā viņš uzsāka cīņu ar savu pretinieku Maksenciju. Pirms kaujas pie Milvijas tilta, netālu no Romas, ķeizars un viņa karaspēks ieraudzīja gaisā spožu krustu ar uzrakstu – *Ar šo zīmi tu uzvarēsi*. Tāpēc tūlīt uz visiem kara karogiem tika uzziņots krusts. Konstantīns kaujā uzvarēja.

Šis brīnums pamudināja ķeizaru piešķirt kristīgajai ticībai, un līdz ar to arī krustam, eksistences tiesības Romas valstī. Tādā veidā arī dzima slavētais Milānas edikts 313. gadā par kristīgās ticības brīvību un pilsoniskām tiesībām. Tika aizliegts sist krustā noziedzniekus. Konstantīns bija pirmais Romas ķeizars, kas pievērsās kristietībai un ar to vēsturē izpelnījās titulu «Lielais». Tā ne-

piepildījās jūdu cerības, ka Pestītāja nāves rīks satrunēs zemē.

Ķeizara Konstantīna māte, svētā Helēna, 325. gadā aizbrauca uz Palestīnu un piespieda jūdus parādīt to vietu, kur viņu priekšteči aprakuši trīs krustus, uz kuriem miruši Kristus nāves dienā sodītie ar krusta nāvi. Uzzārtajā vietā arī atrada visus krustus.

Bet kā uzzināt, kurš no tiem ir tieši Pestītāja krusts? Pēc Jeruzalēmes bīskapa svētā Makarija priekšlikuma tika atvesta kāda neglābjami slīma sieviete, un tai vajadzēja piekārties pie katra no atrastajiem krustiņiem. Pieskāriens pirmajiem diviem krustiņiem palicis bez iespaida, bet pēc pieskaršanās trešajam krustam sieviete tūlīt palikusi vesela. Tā tika atrasts īstais Pestītāja krusts, un tas kļuva kristīgajiem par īpašu svētumu.

Kādu daļu no svētā krusta Helēna aizsūtījusi uz Romu ķeizaram, bet pārējo likusi apkalāt ar sudrabu un novietot viņas uzceltajā Svētā Kapa baznīcā Jeruzalēmē.

Trīs gadu simtus vēlāk, 614. gadā, persiešu ķēniņš Hoszeoss II iekaroja Jeruzalēmi, un, redzēdams, ka svētais krusts kristīgajiem ir labs dārgums, aizveda to uz Persiju. Tikai 628. gadā ķeizars Heraklijs sakāva persiešus, atņēma tiem svēto Krustu un atveda uz Jeruzalēmi. Tas tika novietots savā vietā Sv. Kapa baznīcā uz Golgātas kalna.

Tas notika 629. gada 14. septembrī. Kopš tā laika ik gadus šajā dienā tiek svinēti svētā Krusta pagodināšanas svētki.

Mūsdienās daudzās katoļu baznīcās var redzēt vienkārša metāla vai sudraba relikvārus, kuros zem stikla glabājas maza drumstaliņa no svētā Krusta. Šo relikvāru ticīgajiem dod noskūpstīt katrā piektdienā un arī citās svētku dienās.

Līdz 1940. gadam un arī vēl pēc tam katrā Latgales sādžā bija viens vai pat divi krusti. 19. gadsimtā Latgalē bijuši uzskaitīti 2000 krusti («Katoļu Vēstnesis», nr. 105, 1998.). Toreiz arī radās paradums rīkot maija dievkalpojumus pie sādžu krustiņiem. Ar skaistu garīgo dziesmu dziedāšanu godināja Jēzu un Viņa Māti Mariju.

Vēl nesenā pagātnē krusts piedzīvoja nicināšanu. Daudzviet tas tika novākts. Bet nu atkal ir pienācis laiks, kad krustus atjauno, un daudzās sādžās pie krustiņiem maijā atkal skan garīgās dziesmas.

Apustulis svētais Pāvils vēstulē korintiēšiem raksta: «Tiem, kas iet uz pazušanu, mācība pie krusta ir muļķība, bet mums, kas būsim izpestīti, Dieva spēks.» (I Kor.1,18)

Kāda būs nākotne? Vai krusts netiks atkal aizmirsts? Vai skanēs pie tā dziesmas?

Kādā ziemas pēcpusdienā divi cilvēki sarunājās. Kāds katolis – skolotājs un ne visai ticīgs žurnālists gāja uz kādu sanākumi. Žurnālists saka ka-

tolim: «Jūs apvainojat mūs, ka mēs cenšamies jums kaitēt. Tas nav tiesa. Šodien nav nekādas vajadzības ar kristianismu karot.»

Pamazām abi vīri tuvojās ceļmalā stāvošam krustam. Sniegs lielām pārslām krita uz krusta, gandrīz pilnībā apsegdams Pestītāja ciešanu tēlu. «Skaties, draugs, uz šo krustu. Sniegs jau to apklāj, un cilvēki drīz steigsies tam garām bez ievēribas, katrs iedams savu ceļu. Tāpat pēc neilga laika būs arī ar kristianismu...» Viņš nepaspēja pabeigt teikumu, kad spēcīgs viesulis, paceltdams sniegu gaisā, norāva tiem cepures no galvas. Kad viesulis norima, spožs tiem pretī mirzēja no krusta Kristus tēls. «Tāpat būs arī ar kristianismu,» paņēmdams žurnālista vārdus, sacīja katolis. «Cilvēki var uz laiku aizmirst, ar dzīves putekļiem aizklāt savā sirdī esošo Kristus tēlu. Tomēr smagie dzīves triecieni, tie kā vētras aiznes putekļus, un spožs atmirz sirdī nestais Kristus tēls.»

«Mums vajag lepoties ar mūsu Kunga Jēzus Kristus krustu, kurā ir mūsu pestīšana, augšamcelšanās un dzīvība, un ar kuru mēs esam atpirkti no grēkiem.» (Gal.6,14)

Dekāns J. Stepiņš

Aglona, es jau nāku...

Kas, jūsuprāt, ir vissvarīgākais augustā? Daudziem jauniešiem tās ir vasaras nometnes un ekskursijas, pieaugušajiem – ļoti nozīmīgais atvaļinājumu laiks. Savukārt mēneša 15. datums katrai paaudzei simbolizē garīgās dzīves papildināšanu, tiekšanos pie Dievmātes uz Aglonu.

Arvien vairāk kļūst to, kuri uz Aglonu dodas kājām. Ja vēl padomju gados svētcēlnieki bija kas prātam neapmierams, tad tagad, 15 gadus pēc Baltijas ceļa, viņi ar savu klātbūtni Latvijas, bet it īpaši Latgales šosejās un takās liecina, ka tuvojās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētki. Šogad no Viļāniem uz Aglonu devās trīs svētcēlnieku grupas. Es jau otro gadu mēroju ceļu kopā ar grupu, kuru vadīja priesteris Rinalds Stankevičs MIC. Gribu dalīties iespaidos par redzēto un pārdomāto.

10. augusta rītā Viļānu baznīcā priesteris Rinalds Stankevičs celebrēja Svēto Misi, kuras laikā daudzi izmantoja iespēju izsūdzēt grēkus un pieņemt Svēto Komūniju. Pēc tam mariāņu tēvu klosterī nedaudz iestiprinājāmies ar saimnieču sarūpētajām maizītēm.

Pirmā atpūtas vieta bija Galēnu pagasta «Zeimuļos», laipnā un sirsnīgā Kazimira Tretjuka mājas pagalmā. Tur uzturējāmies krietni ilgāk par paredzēto pusstundu. Paldies

sirmajam kungam par jauko uzņemšanu un atspirdzinošo pašdarināto ābolu sulu, kas deva spēku soļot pa putekļaino ceļu vēl daudzus kilometrus.

Vakarā ieradāmies pie Marijas Cakules Riebiņu pagasta «Leiniškās». Marijas kundze jau gadiem ilgi svētcēlniekiem sagādā naktsmājas un siltas vakariņas. Tāpat arī šoreiz. Ir ļoti patīkami, kad zini, ka ir kur apmesties, ka ir kāds, kas ar patiesu mīlestību tev uzņems savās mājās, neprasot par to neko. Paldies Cakules kundzei! Vakarā skatījāmies filmu par stigmātiķi, svēto tēvu Pio. (Stigmātiķi ir cilvēki ar mūsu Kunga Jēzus Kristus brūcēm uz rokām, kājām un sānos. Tā ir ļoti reta parādība. Tēvs Pio uzskatāms par mūsdienu svēto, jo savas gaitas uz šīs zemes beidza pēc Otrā pasaules kara.)

No rīta, veselīgi izgulējušies, devāmies tālāk. Šo dienu laikā bieži skatījām Rožukroni, arī ģitāras pavadījumā, jo mūsu vidū bija vairāki ģitārspēles pratēji.

Sasniedzām Aizkalni. Tā kā ieradāmies tieši agrāk nekā parasti, mūsu rīcībā nodeva nevis skolas telpas, bet gan divas baznīcas mājas un telpas kultūras namā. Dievnamā notika Svētā Mise. Bija iespēja piekalpot, ko arī izmantoju.

Naktī vienubrīd redzēju parādību, ko ar zināmām šaubām noturēju par krītošu zvaigzni. Tikai ieradies Aglonā,

uzzināju, ka šajā un nākamajā naktī patiešām bija novērojams zvaigzņu lietus. Man gan tas likās divaini – tāda netipiska parādība divas naktis pēc kārtas. Varbūt tas bija Augstākā raidījis sava veida uzmundrinājums un apsveikuma salūts tiem, kas veica grūto ceļu, lai piedalītos Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas dienas svinībās.

No rīta izgājām uz Aglonu pulksten piecos. Tiesa, man un vēl dažiem gājējiem pārpratumā pēc gadījās piecelties pavisam agri, pusčetros. Mēs izmantojām šo izdevību, lai ar dziesmu «Dievs ceļā mūs sauc» mēģinātu uzmodināt pārējos ceļabiedrus.

Stundas pirms rītausmas bija patīkami vēsas. Likās, ka debesis klusībā vēroja mūsu pulciņu. Sapņojām par brīdi, kad, veikuši maršrutu Viļāni – Zeimuļi – Leinišķi – Aizkalne – Aglona, sasniegsim savu galamērķi.

Pie Baltā krusta lielceļu krustojumā pabrokastojām un devāmies tālāk. Līdz Aglonai palika arvien mazāks attālums. Spīdēja saule. Man ienāca prātā visi tie, kas savulaik mērojuši šo ceļu. Gan līdz 1940. gadam, kad Latvija bija ticības un reliģijas ziņā ideāla valsts, gan pēc tam.

Gāju kā ikviens, nogrimis savās domās un klusā lūgšanā, līdz vispārējās emocijas lika pacelt acis augšup. Jau vienu sekundes simtdaļu iepriekš es atskārtu, ko ierau-

dzišu. Un tur tie patiešām bija – divi baznīcas torņi debesu plašumā, divi rokas augšup izslējuši Dievmātes sargi. Aiz muguras palikušie putekļi izblāvoja. Priekšā esošie soļi, likās, saukin sauc pēc manis: «Nāc! Nekavējies! Mēs tik sen tevi gaidījām!»

Un es nekavējos. Mans ķermenis gāja, bet prāts lidoja. Šis bija tāds mirklis, kuram nav lemts beigties. Un es allaž būšu kaut kur Aglonas ārēs, skatīšos uz saulē vizmojošajiem debesu bruņiniekiem un jūsmošu par ceļu. Par to, kas jau bijis, un to, kas vēl tikai gaidāms. Kāda maza daļiņa no manas dvēseles allaž būs Aglonā, mūžīgajās gaidās iet pa Dievmātes svētnīcas vārtiem. Šī sīkā būtības šķautne vienmēr dzīvos dziļi sirdī, sapņodama sapni, kam lemts turpināties no gada uz gadu.

Svētceļojums. Vakar, šodien, rīt. Dvēseles gājiens pa baltajām takām, sirdsapziņas lidojums pāri maigi glāsmainajiem mākoņiem.

Aglona. Vakar, šodien, rīt. Ik brīdī mainīgā, ik mirkli savādākā. Un tomēr tā pati. Mūžīgā. Kā dārgakmens Dievmātes kronī tu allaž būsi tur, kur tev jābūt. Un allaž aicināsi, sauksi mani. Dvēseli, sirdi, miesu. Mani visu. Tu allaž sauksi mani pie sevis, ak, Aglona. Un es palaušos tavam saucienam.

Es iešu pie tevis. Gaidi mani. Es iešu. Patiesībā, es jau nāku.

L.Krolis,
Vidsmuizas draudzē

NEKAS DIEVAM NAV TIK PATĪKAMS KĀ VIENKĀRŠĪBA.

Gatavosimies Vispasaules XX Jaunatnes dienām!

Latvijā jauniešu dienas diecēzes beigušās, savukārt pasaulē jaunieši sāk gatavoties Vispasaules XX jauniešu dienām, kas notiks 2005. gada augustā Vācijas pilsētā Ķelnē. Paredzēts, ka jauniešu dienas atklās pāvests Jānis Pāvils II, ierodoties pa Reinas upi ar kuģi. Lēš, ka dalībnieku skaits varētu būt ar 800 000.

Vispasaules Jauniešu dienas ir ne vien svētki, bet svarīgs garīgās dzīves uzdevums. Visām Jauniešu dienām, pēc pāvesta ieceres, ir kāda doma no Bībeles. Tā XX jauniešu dienām izvēlēti Svētā Mateja (2,2) evaņģēlija vārdi: «Mēs atnācām Viņu pielūgt.»

Sos vārdus teica trīs Austrumzemes ķēniņi, ierodoties pie jaundzimušā Jēzus klusajā un svētajā naktī Betlēmē. Šiem vārdiem vēl ir svarīga saikne ar Ķelnes domu, jo šajā vēlas gotikas stila katedrālē atdusas triju Austrumzemju ķēniņu mirstīgās atliekas.

Garīgā gatavošanās XX Vispasaules jauniešu dienām aptver sešus posmus, kuri apvienoti ar liturģisko Baznīcas gadu. Pirmais posms sākas oktobrī, kad iecerēts paplašināt zināšanas par Kristu. Otrais posms paredzēts Adventa laikā, kad jaunieši apgūs taisnību, bet drošsirdību – trešajā posmā. Lielajā Gavēni runās par mīlestību, Lieldienu laikā – par garīgo aicinājumu un harizmatu, bet nobeigumā – par vienotību. Katrā posmā paredzētas konferences, referāti, diskusijas, darbs grupās. Tāpat iecerētas piedalīšanās liturģiskajās svinībās, Krustaceļā un garīgo dāvanu sarūpēšanā. Tās tiks nodotas diecēžu bīskapiem Palmu svētdienā, 20. martā, bet noslēgumā tiks pasniegtas pāvestam.

Sekojoš Austrumzemju ķēniņu parašai, jaunieši savu iespēju robežās ziedos liturģiskās drēbes un traukus katoļu diecēzēm Krievijā un Kazahstānā. Jau sagatavoti 10 katehēžu plāni – «Kristus padomi ceļā uz Ķelni», kur ietverta Kristus mācība. Vēl jauniešiem, uzturoties Vācijā, paredzēts aicinājums iesaistīties tā sauktajā *Underconstruction* – «Veidojiet ar mums taisnīgu pasauli!»

Šis pasākums balstās uz pāvesta Jāņa Pāvila II atbildi, saņemot ielūgumu, apmeklēt Jauniešu dienas Ķelnē: «Veidojiet mīlestības un taisnības civilizāciju!»

Jauniešu dienu rīkošanā paredzēts iesaistīt 20 000 brīvprātīgo izpaļģu, no kuriem tiek prasītas labas angļu un vācu valodas zināšanas. Vecuma cenzs 18 gadi. Lai kļūtu par izpaļģu, obligāti nepieciešams vietējās draudzes prāvesta ieteikums un raksturojums. Rīkotāji nodrošina brīvprātīgajiem brīvu uzturu, mājokli un brīvbijeti pilsētas transportā. No dzīvesvietas līdz Ķelnei izpaļģiem jāierodas par saviem līdzekļiem.

Bībelē stāv rakstīts

Sist krūtīs

Tas nozīmē atzīt sevi par vainīgu. Mūsdienās cilvēks nelabprāt vēlas atzīt savas kļūdas un grēkus. Grēku nožēla pieprasa pazemību, bet tā tagad nav modē. Lepnība mums bieži aizver muti un ausis. Pieredze rāda, ka atzišanās grēkos panāk to, ka cilvēki mūs vairāk vērtē un uzticas.

Jēzus mums stāsta līdzību par farizeju un muitnieku. (18:11, 13 – 14)

Evaņģēlists Lūka uzskatāmi parāda, kā lūdzas farizejs, kā to dara muitnieks. Sišana krūtīs ir nožēlas un gandaros zīme.

Katrā svētajā Misē mēs sitam krūtīs liturģijas sākumā.

Nemest pērles cūkām

Tas nozīmē nezaimot svētumu. Jēzus šo izteicienu lietoja, lai paskaidrotu, ka daudzi cilvēki nezina likumus, kādi ir Dieva valstībā. Daudzi nezina par tuvāk mīlestību, mieru, taisnīgumu. Tur nav vietas meliem, liekulībai. Lūk, ko lasām Svētā Mateja evaņģēlijā (7,3,5 – 6): «Ko tu redzi skabargu sava brāļa acī, bet baļķi savā acī neieraugi? Liekuli, izvelc sākumā baļķi no savas acs un tad lūko izvilkēt skabargu no sava brāļa acs. Nedodiet svētumu suniem un nemetiet savas pērles cūkām priekšā, ka tās ar savām kājām viņas nesamin un atgrīezdamās jūs pašus nesaploša.»

Priesteris
A. Budže

MŪSU JUBILĀRI

Dzīve, kas pilna garīga prieka un grūtību

Šoruden, 26. septembrī, prelāts ANTONS BOLDĀNS (*attēlā*) atskatās uz 50 gadiem, kas nokalpoti pie Kunga altāra. Kā katram priesterim, tā arī jubilāram, šajos ilgajos kalpojuma gados bija daudz garīga prieka un arī grūtību.

Prelāts Antons Boldāns dzimis 1930. gada 20. septembrī Baltinavas draudzē. Pirmo izglītību nākamais priesteris ieguva Baltinavas pamatskolā, bet vēlāk Viļakas vidusskolā. Sajuzdams aicinājumu kalpot Dievam un savai tautai, viņš 1949. gadā iestājās Rīgas katoļu garīgajā seminārā. Pēc sekmīgi pabeigtām studijām bīskaps Pēteris Strods 1954. gada 26. septembrī Svētā Jēkaba katedrālē viņu kopā ar vēl trim diakoniem ordinēja par priesteri. Tā kā vasaras brīvlaikus A. Boldāns pavadīja Pasienē, tad arī pirmo Svēto Misi 7. oktobrī celebrēja šīs draudzes Dievmātes godam veltītajā dievnamā.

Pirmā kalpošanas vieta jaunajam priesterim bija Biržu draudzē pie prāvesta Jāņa Ostrovska, tad Varakļānos pie Boļeslava Grišana. Vēlāk sekoja Ruskulovas, Kupravas, Liepnas, Kārsavas

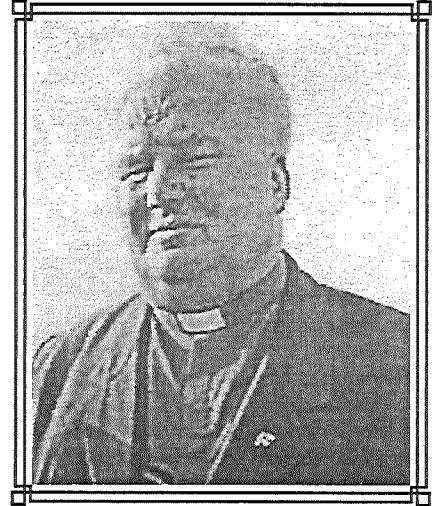
draudze. 1974. gada 19. jūlijā viņš uzsāka kalpošanu Ludzā par dekānu, bet no 1980. gada 6. novembra A. Boldāns iecelts par dekānu Varakļānos, kur arī tiks svinēta ievērojamā jubileja.

1975. gadā dekāns Boldāns bija svētceļojumā uz Svētā Gada svinībām Romā, kur kopā ar citiem Latvijas garīdzniekiem bija audiencē pie pāvesta Pāvila VI. Tāpat viņš bijis vairākos svētceļojumos Francijā, Spānijā, Portugālē, Izraēlā un citur.

Bez kalpošanas draudzēs dekāns A. Boldāns ir Laterāna pontifikālās universitātes filiāles Rīgas Augstākās Reliģijas zinātņu institūta Rēzeknes filiāles administrators, kur ar sava ilggadējā priestera darba pieredzi skaidro kristīgās mācības skolotājiem, lasot lekcijas pastorālteoloģijā.

1996. gada 10. februārī Svētais tēvs Jānis Pāvils II dekānu Antonu Boldānu iecēla par prelātu.

Atzīmējot prelāta Antona Boldāna priesterības zelta jubileju, lai pateicamies Dievam un Aglonas Dievmātei par šiem Kunga druvā nokalpotiem gadiem. Lai

vēl ilgus gadus sirmis prelāts nes gara gaismu mūsu ticīgajai tautai. Jubilejas dienā atkārtosim kopā ar mūsu godājamo prelātu: «Uz Tevi, Kungs, es cerēju: ne mūžam es nepalikšu kaunā!»
Atceroties kopīgos studiju gadus, priesteris A. Budže

Visskaistākais darbs ir celebrēt Svēto Misi

Šī gada 18. septembrī Daugavpils dekanāta dekāns, Daugavpils sv. Pētera ķēdēs un Arendoles draudžu prāvests ALEKSANDRS MADELĀNS (*attēlā*) Svētajā Misē kopā ar bīskapu Jāni Buli un citiem priesteriem pateiksies Dievam par saviem 55 gadiem priesterībā.

«Man ir dota visa vara debesīs un virs zemes. Tāpēc ejiet un māciet visas tautas, kristīdami tās Tēva un Dēla un Svētā Gara vārdā, mācīdami tās pildīt visu, ko es jums esmu pavēlējis. Un, lūk, es esmu ar jums līdz pasaules galam.» (Mt. 28, 18 – 20) Kādreiz šos vārdus Jēzus teica saviem mācekļiem. Pirms 55 gadiem ar šiem vārdiem Jēzus uzrunāja arī jauniešvīto priesteri Aleksandru Madelānu. Viņš ir dzimis 1925. gada 5. martā Aglonas draudzē. Vecāki nākamo priesteri novēlēja Aglonas Dievmātes aizbildniecībā, un Dievmāte ir viņu vadījis un sargājis gan kaujas laukā kara laikā, gan priestera darbā.

Kad 1949. gada 18. septembrī Aleksandrs Madelāns tika iesvētīts par priesteri, Latvijai bija smags laiks. Daudzos sāka šķobīties ticības balsts, tāpēc bija vajadzīgi priesteri, kas sludinātu Evaņģēliju un daļītu Dieva žēlastības.

Pirmie desmit darba gadi pagāja Rīgā, sākumā kā vikāram Sv. Alberta draudzē, tad kā priesterim Sv. Jēkaba katedrāles draudzē. No 1954. līdz 1960. gadam Aleksandrs bija Rīgas Sv. Alberta draudzes prāvests. Jaunā priesterā dedzība nepatika tā laika varas vīriem, tie liedza viņam Rīgā pildīt savus pienākumus. Baznīcas vadība bija spiesta Aleksandru Madelānu pārcelt uz citu vietu – sākumā Grīvas draudzē, tad Daugavpils Sv. Pētera ķēdēs draudzē. Kādu laiku viņš bija nozīmēts par Krāslavas draudzes prāvestu un dekānu, bet no 1980. gada strādā par Daugavpils dekanāta dekānu un Sv. Pētera ķēdēs draudzes prāvestu.

Atmodas gados, kad tika atjaunota Arendoles draudze, dekāns rūpējās par izpostīto dievnamu un ticīgo garīgo aprūpi. Tagad arendolieši no sirds pateicīgi Dievam un jubilāram par skaisti atjaunoto dievnamu.

Dekāns Aleksandrs Madelāns visos sava darba gados pildīja Kristus pavēli sludināt Evaņģēliju. Dievs viņu ir apveltījis ar izcilām runas dāvanām, tāpēc dekāns sludina ne tikai dzīvo Dieva vārdu, bet to bieži dara arī presē.

Priesterības svētību vara nenoveco

nekad un arī nebeidzas nekad, jo Kristus ir mūžīgs. Lai labais Pestītājs un Aglonas Dievmāte arī tālāk bagātīgi svētī dekāna Aleksandra Madelāna darbu Kristus vīna dārzā!

Dekāns J. Stepiņš

Nepagurstot tuvina dvēseles Dievam

28. augustā Rudzātu draudzes baznīca bija tērpusies svētku rotā. Šajā dienā draudzes prāvestam VILHELMAM BĒKIM (*attēlā*) tika svinēta 25 gadu priesterības jubileja. Dievlūdžēji bija sapulcējušies gan no vietējās draudzes, gan arī no draudzēm, kur jubilārs bija dedzīgi kalpojis šos gadus.

Dievkalpojuma sākumā bīskaps Jānis Bulis aicināja jubilāru atcerēties savus vecākus, kuri nu jau ir Dieva mierā, un lūgt Dievmātes palīgu turpmākajiem darba gadiem. Pēc grēku nožēlas sekoja Svētā Mīse, ko celebrēja bīskaps Jānis Bulis, asistējot pārējiem priesteriem.

Kad gājējs ir veicis kādu lielāku vai mazāku ceļa gabalu, tas vienmēr apstājas un izvērtē padarīto, kā arī turpmāk darāmo. Arī prāvests Vilhelms Bēķis pēc Kunga druvā nokalpotajiem 25 gadiem izvērtē savu veikumu. Jubilāra dzīves ritums sācies 1956. gada 7. augustā Preiļu rajona Kapiņos, Bērgales draudzē. Pēc Balvu vidusskolas beigšanas jauneklīs saklausīja Kristus aicinājumu: «Seko Man līdz!» Un tā 1974. gada 1. septembrī Vilhelms iestājās Rīgas Garīgajā seminārā. 1979. ga-

da 2. septembrī bīskaps V. Zondaks Svētā Franciska baznīcā Rīgā Vilhelmu Bēķi ordinēja par priesteri. Viņa primīcija notika Aglonā 1979. gada 9. septembrī. Sākumā jaunais priesteris kalpoja par vikāru Rēzeknē, Daugavpilī, Jelgavā, bet astoņdesmito gadu vidū tika iecelts par prāvestu Dvietes draudzē. Pēdējos gadus viņš kalpoja Dagdas, Bukmuižas, Andzeļu, Rudzātu un Vanagu draudzēs.

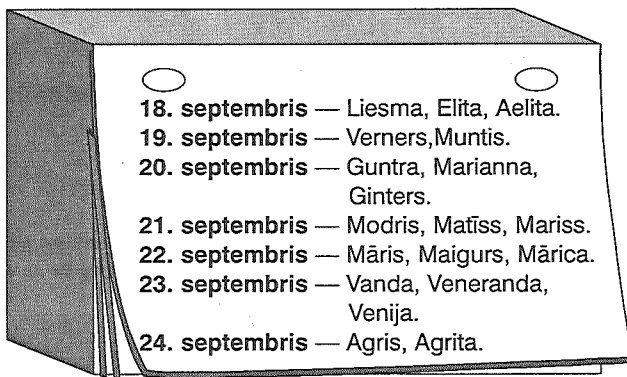
Mūsdienās daudz kas ir mainījies: politiskā situācija, sabiedrības struktūra, ekonomika, bet cilvēka garīgās vērtības palikušas tās pašas. Kristus priesteris ir mūsdienās visvairāk uzticams un drošs cilvēku dvēseļu vadītājs nevis vārdos, bet gan ar savu dzīvo piemēru, sludinot Jēzus prieka vēsti – Evaņģēliju. Mūsu jubilārs čakli strādā Labā Gana vadībā, tuvina tautu Dievam, sirsnīgi lūdzas par mums visiem.

Turpat dievnamā sekoja prāvesta sveikšana, skanēja pateicības vārdi un laba vēlējumi. Krāšņie rudens ziedi un daudzās piemiņas veltes liecināja, kādu cieņu un mīlestību viņš iemantojis kalpošanas laikā. Atliek novēlēt prāvestam Vilhelmam Bēķim ar Dieva palīgu un

Dievmātes atbalstu turpināt līdz šim sekmīgi veikto dvēseļu pestīšanas darbu un nepagurst, tuvinot dvēseles Dievam.

A. Skrauča,
katehēte Rudzātās

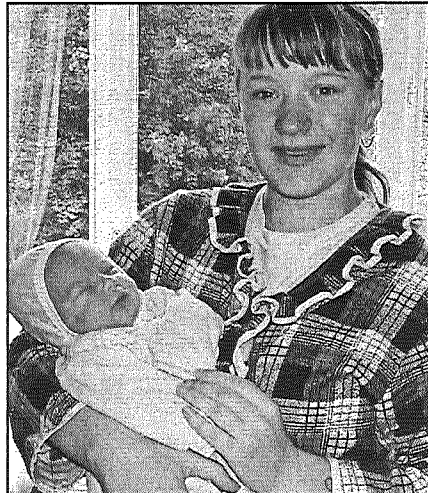
Audz laimīgs, mazais!

Līvānietes Anastasijas Spūles meitiņa piedzima 8. septembrī. Māmiņa un tētis Viktors savu pirmo bērniņu nosaukuši par Viktoriju. Abi vecāki strādā konditorejas uzņēmumā. Par mazulītes piedzimšanu iepriecinātas arī abas vecmāmiņas Janīna un Kristīne. Katrai no viņām tagad lolojami un auklējami trīs mazbērni. Viktoriju paredzēts kristīt Līvānos pēc katoļu tradīcijām.

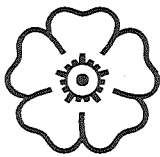
Ludmilas Bogdanovas mazulītis pasaulē nāca 9. septembrī un ir visjaunākais Riebiņu pagasta iedzīvotājs. Jaunā māmiņa kopā ar puikas tēti Antonu bērnam izvēlējušies vārdu – Normunds. Vārda saskaņošana gan notika telefoniskā veidā, jo Antons patlaban strādā Īrijā. Kopā ar viņu uz turieni devies arī Antona tēvs Juris, puikas vectētiņš. Tāpēc māmiņa un jaundzimušais no slimnīcas mājās brauca ar vecmāmiņu Polīnas un Tatjanas un otra vectētiņa Ivana palīdzību. Viņi arī būs pirmie palīgi mazdēla audzēšanā.

9. septembrī par savu dzimšanas dienu izvēlējās arī mazais Artjoms. Viņa māmiņa ir Liene Lauska. Deklarētā Lienas dzīvesvieta ir Līvāni, bet faktiski ģimene dzīvo Preiļos. Bērma tētis Andrejs strādā Preiļu arodvidusskolā.

Artjoms ir pirmais bērns saviem vecākiem un pirmais mazbērniņš vecvecākiem Tatjanai un Aivaram, Jeļenai. Jaundzimušais un viņa māmiņa jau dzemdību nodaļā saņēma daudz ziedu pušķu un mīlu apsveikumu no draugiem un radiem.

Mazulīti paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

BĒRNA VESELĪBAI

Skolēnu pusdienas vecāku gaumē

Lai vēders nekurkšķ

Skolēniem vajadzētu ēst vismaz četras reizes dienā. Ar divām ēdienreizēm – pusdienām un vakariņām ir par maz, turklāt, ja vēl pusdienu vietā vēderā nonāk našķi un saldināti dzērieni, nevis veselīga pārtika.

Brokastis jāuzņem tik daudz enerģijas, lai pietiktu spēka darboties līdz pusdienām. Daudzi bērni sūdzas, ka no rīta neko negribas. Turklāt tieši tādu pašu argumentu parasti lieto arī pieaugušie. Lielākoties tas ir tāpēc, ka rīta steigā, kad no gultas pieceļas pēdējā brīdī, brokastīm nemaz neatliek laika. Otrs nebrokastotošanas iemesls – ļoti sārtīgas vakariņas vēl vakarā.

Uztura speciālisti ir norūpējušies par to, ka skolēni mājās nebrokasto. Zviedrijas zinātnieki veikusi speciālu pētījumu par šo tēmu un secinājuši, ka tie skolēni, kas nepāēd brokastis, sliktāk uztver mācību vielu. Pētīnieku skaidrojums – ja visu rīta celienu līdz ēdienreizei nepaēduši bērni domā par savu kurstošo vēderu, tad mācības vairs nav ne prātā. Rezultātā

skolēni palaiž gar ausīm stundā mācīto.

Ārsti nemitīgi atgādina, ka maltītes jāietur aptuveni vienā un tajā pašā laikā. Kāpēc nedrīkst ēst tad, kad ienāk prātā?

Tam ir vairāki iemesli. Gremošanas orgāni pieradinās regulārai darbībai. Ēdot regulāri vienā un tajā pašā laikā, vairāk izdalīsies gremošanas sulu, līdz ar to apēstais ēdiens tiks labāk sagremots. Gremošanas orgāniem arī jāatpūšas.

Veselīga uztura pamatprincipi

Tā nav bērnu kaprize, neēst no rīta, pa dienu našķoties un vakarā pārēsties. Tā ir no mīļas mamma un citu pārņemta pieredze. Tāpēc, ja vēlaties, lai bērni ēstu veselīgi, arī pašiem jācenšas to darīt. Skolēnu, tāpat kā pieauguša cilvēka, uzturam jābūt sabalansētam. Ar uzturu ir jāuzņem gan olbaltumvielas, gan tauki, gan ogļhidrāti, kā arī minerālvielas, vitamīni. Turklāt olbaltumvielām, taukiem un ogļhidrātiem jābūt noteiktās attiecībās 1 : 1 : 4. Maltītes laikā ir jāuzņem arī pietiekami daudz ūdens.

Tomēr cilvēks uzturā lieto nevis uzturvielas, bet gan pārtikas produktus, un, pošot bērnu no rīta uz skolu, nevienai mammai nav ne laika, ne patīšanas rēķināt olbaltumvielu un ogļhidrātu attiecības. Diētas ārsti iesaka ielāgot veselīga uztura pamatprincipus, tad nebūs jālauza galva pirms katras ēdienreizes, vai maltīte būs gana veselīga. Speciālisti iesaka dažādot ēdienkarti, lai tā būtu daudzpusīga un ietvertu visas produktu grupas: graudaugus, dārzeņus, pākšaugus, augļus, gaļu, zivis, piena produktus un tikai nedaudz taukvielu un našķu. Kāpēc ir svarīgi ikdienā lietot piena produktus? Tas ir nozīmīgākais viegli izmantojama dabiskā kalcija un fosfora avots. Tam ir svarīgākā loma stipru kaulaudu veidošanā. Pienā ir vislabākās kalcija un fosfora procentuālās attiecības. Skolēniem ar uzturu jāuzņem arī cinks un dzelzs, ko nepieciešamā daudzumā var iegūt, uzturā lietojot liesu gaļu. Un, protams, dārzeņi, augļi, kas ir šķiedrvielu un vitamīnu avots.

Dietologi iesaka ierobežot

uzturā sāli un to saturošus produktus, sāls vietā izmantot dažādas garšvielas. Priekšroka jādod pilngraudu produktiem – pilngraudu maizei, savvaļas rīsiem, pilngraudu makaroniem.

Meitenes grib būt slaidas

Latvija nav valsts, kurā būtu ļoti daudz pārmērīgi apaļu bērnu, taču tas nenozīmē, ka skolēniem, īpaši meitenēm, nerūpētu izskats un figūra. Taču, lai panāktu tādu izskatu, kāds ir žurnālu lappusēs noskatītām modelēm, meitenes ķeras pie stingrām diētām vai arī pie badošanās, nevis ēd veselīgu pārtiku. Diemžēl rezultāts nebūt nav tāds, kāds gaidīts, — nespodri mati, lūstoši nagi un pelēka sejas āda.

Katrs diētas ārsts pateiks, ka labākais veids slaidā auguma saglabāšanai ir sports un veselīgs uzturs, turklāt – ievērojot mērenību.

No «NRA» pielikuma «Māja»

HOROSKOPS NEDĒĻAI (20.09. - 26.09.)

Auns. Spēsiet paveikt vairākus darbus vienlaicīgi. Patiks strādāt, gūsiet prieku arī no ikdienišķiem pienākumiem, kas citkārt jūs tikai apgrūtina. Attiecībās ar pretējo dzimumu būsiet visnotaļ atturīgi, taču tas vēl vairāk piesaistīs viņa uzmanību. Mīļotais cilvēks jūs lutinās.

Vērsis. Jums pietrūks rakstura stingrības, bet netrūks ideju un ieceru. Viegli pakļausieties ietekmei, meklēsiet spēcīgas personības atbalstu. Šonedēļ privātajā dzīvē jums netrūks izklaidis un piedzīvojumi jūs paši atradīs. Koķetēsiet un iepazīsieties uz nebēdu, par neveiksmēm neskumsiet.

Dvīņi. Cīnīsieties par saviem ideāliem, jūsu raksturs un griba būs nelokāmi. Pratisiet organizēt un aizraut ar savām idejām, jums būs labs pedagoga talants. Attiecības ar pretējo dzimumu veidosies draudzīgas, pat biedriskas. Panāksiet zināmu līdzsvaru un līdzsību mīlas attiecībās.

Vēzis. Nepratisiet radīt aizsargčaulu vai arī tā nebūs pietiekami stipra. Uztrauksieties par lietām, kas patiesībā uz jums nemaz neattiecas. Jūtu dzīvē būsiet izteikti piesardzīgi, kontrolēsiet savas emociju izpausmes. Neļausiet valū spontānām kaislībām.

Lauva. Jums būs grūti samierināties ar pakļaušanos, konfliktēsiet pat ar priekšniekiem, policistiem, deputātiem. Ja savu enerģiju virzīsiet istajā gultnē, daudz ko panāksiet. Mīlestībā būsiet iekarotājs, par savām jūtām neklusēsiet. Atrisināsiet līdz šim nenokārtotie attiecību jautājumi.

Jaunava. Labprāt pakļausieties noteiktai lietu kārtībai, piemīlēsiet eksperimentēt un pakļauties nejausībām. Jūs saistīs nopietni, ilglaicīgi projekti, kas dos materiālu rezultātu. Attiecībās privātajā dzīvē varat saskarties ar grūtībām, jo vēlēties būt neatkarīga, nepatiks piedalīties ģimenes pasākumos.

Svari. Vispiemērotākais jums šonedēļ būtu atvaļinājums, mazāka pienākumu nasta. Stipriniet savu garu, neļaujieties negatīvai pašietekmei. Partnerattiecībās iestāsies nogaidīšanas periods, jūs sapratisiet, ko patiesībā vēlaties iegūt no savām attiecībām.

Skorpions. No sīkumiem veidosies jūsu dzīve, tādēļ esiet uzmanīgi pret detaļām un it kā nenozīmīgiem sīkumiem. Čiņas gars būs spēcīgs, tādēļ arī daudz saniegsiet. Privātajā dzīvē jums pietrūks patiesas ieinteresētības par līdzcīvēkiem, lai iegūtu istus draugus. Mīlas dzīve paliks novārtā.

Strēlnieks. Necietīsiet autoritātes un iekļaušanos kādā sistēmā. Jūsu rīcībai būs ļoti rezultāti, jo panāksiet citkārt pilnīgi nepanākamus rezultātus. Lielāko prieku sagādās tuvinieki vai mīļotais cilvēks. Varat saņemt kādu patīkamu dāvanu vai uzaicinājumu doties ceļojumā.

Mežazis. Jums būs grūti novīzīties no paša uzņemta kursa, nepieļausiet nekādas atkāpes. Šonedēļ svarīga būs jūsu reputācija, cilvēki daudz par jums runās un apspriedīs. Privātajā dzīvē var iznākt sastapties ar līdz šim neizbaudītiem piedzīvojumiem. Varat tikt izaicināts, pavadināts. Jums patiks flirtēšana ar pretējo dzimumu.

Ūdensvīrs. Mācības un izziņas process jūs nesastīs, savas kļūdas nenemsiet vērā un par tām tūlīt aizmirsīsiet. Jūsu gars būs brīvs no liekām pārdomām un skumšanas par neveiksmēm. Mīlestībā valdīs brīvas attiecības, var būt vairāki mīlas sakari vienlaicīgi. Būsiet neparasti komunikabls.

Zivis. Pabeigsiet kādu ielgušu darbu, tomēr dzīve jums liksies pelēcīga. Pārāk aizrausieties ar strādāšanu, pievērsīsiet savai karjerai. Metīsieties apšaubāmas kvalitātes izpriešanās, alkoholisko dzērienu ietekmē varat nokļūt kādā divdomīgā situācijā, kas var iedragāt reputāciju. Negaidīti būs jāuzņem rūpes par kādu savas ģimenes locekli.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

RADI SAVU NOSKAŅU! **one**
extremely mobile

LOGOTIPI

 116709841	 85419841	 11109841	 106129841
 116749841	 31349841	 116719841	 115119841
 116619841	 1029841	 107329841	 17289841

BILDES

 116509841	 88109841	 57269841	 82889841
 116429841	 31479841	 111119841	 102139841
 115139841	 116339841	 107069841	 22029841
 110819841	 114729841	 80859841	 3439841

TELE2

Polifoniskās melodijas tagad ir pieejamas arī TELE2 klientiem ar pastāvīgo pieslēgumu!

OKarte

Ja pasūtīt polifonisko melodiju Tav ir nepieciešams papildināt GPRS kontu, sūti G burtu uz numuru 9319988.
Ar vienu izsiņu Tu papildini savu GPRS kontu par 1MB.

KĀ SAŅEMT LOGO, MELODIJU VAI BILDI Ls 0.35

- Uzraksti izsiņu ar kodu. Ja tev ir SIEMENS telefons, pievieno kodam burtu S (piemēram, 29841s).
 - Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 un Zelta Zvirgpa 6000601.
- DĀVANA DRAUGAM**
Lai nosūtītu logo, parasto melodiju vai bildi draugam, pēc koda pievieno atstarpī un drauga telefona numuru. Ja draugam ir SIEMENS, kodam pievieno S (piemēram, 29841s XXXXXX).
- NOKIA** 1100, 2100, 3100 (tikai bildes), 3210, 3310, 3330, 3410, 3510 (tikai logo un bildes), 5110 (tikai logo), 5210, 5510, 6210, 6310, 6310i, 6510, 6610i (tikai logo un bildes), 7110 (tikai logo un melodijas), 8210, 8310, 8810, 8850, 8890
- SIEMENS** A50, A52, C45, S45, ME45, M50, MT50
Tikai logo un bildes: A55, A60, C55, C60, M55, S55, SL55

MELODIJAS

ARĪ KĀ POLIFONISKĀS

Melodija: Tele2	117189841
Ainars Mielavs: Mūs neieņems	117179841
Igo Fomins: LMT dziesmiņa	117079841
No k/f "Vella kalpi"	117069841
Z-Scars: Runaway	117059841
Caffe: Vēstule meitenei	115569841
Melodija: Klusums	115589841
O-Zone: Dragostea Din Tei	107479841
Bomfunk MC's: Freestyler	3689841
Mortal Combat	88349841
Carlsberg	85389841
Ruslana: Wild Dances	106269841
Dons&Lily: Ja es būtu vējš	102349841
Maroon 5: This Love	108779841
Black Eyed Peas: Let's Get It Started	115439841
Benassi Bros & Dhany: Hit My Heart	113319841
Michael Jackson: Billie Jean	117089841
Royal Gigoles: California Dreamin'	113209841
X-Files	1649841
Mission Impossible 2	6739841
Benny Benassi: Satisfaction	60039841
Blue: Bubblin'	117169841
Bohse Onkelz: Onkelz vs Jesus	117139841
The CORRS: Summer Sunshine	116889841

KĀ SAŅEMT POLIFONISKO MELODIJU Ls 0.60

- Pārļecies, vai Tev ir aktivizēts GPRS. Šis pakalpojums ir pieejams LMT, OKarte un TELE2 klientiem, izņemot Zelta Zvirgpa lietotājus.
- Uzraksti izsiņu ar melodijas kodu, pievieno burtu P (piemēram, 3689841p).
 - Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 6000771.
- NOKIA** 3100, 3200, 3300, 3510, 3510i, 3650, 5100, 6100, 6600, 6610i, 6800, 7210, 7250, 7250i, 7650
- SIEMENS** A60, C55, C60, MC60, M55, S55, SL55
- SAMSUNG** C100, X100, X450

KĀ AKTIVIZĒT GPRS?

- LMT un OKarte klientiem:
Nosūti G burtu uz numuru 9319988, pēc tam:
- NOKIA telefoniem, sūti 8888 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234,
 - SIEMENS telefoniem, sūti 9999 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234, ievadi PIN-kodu 0000.
- TELE2 klientiem:
• NOKIA telefoniem, sūti 8888 uz TELE2 6000601,
• SIEMENS telefoniem, sūti 9999 uz TELE2 6000601, ievadi PIN-kodu 0000.
- Tas maksā Ls 0,35

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 9161121.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.

Samaksa tūlītēja.
Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Iepērk jaunlopus, liellopus, piena teļus, cūkas, aitas dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja.

Tāl. 9199314.

SIA «Pūdzi» pastāvīgi neierobežotā daudzumā PĒRK:

lapu koku taru: garums 2,5; 5,0 m
φ 12-18 par 13,5 LVL m³
φ 18 par 14,50 LVL m³
Piegādes vietas: Preiļu raj., Rušonas pag., «Pūdzi»;
Rēzeknes raj., Malta;
mežus un cirksmas.
Palīdzam sakārtot dokumentus. Ir iespējams pircēja transports.
Tāl. 9795364, 6741703, 8731063.

Firma "Tinums" pārdod ilgdegšanas krāsnis (dažādi modeļi, cena no Ls 65), kamīnkrāsnis, pirtskrāsnis. Piegāde. Žoga materiālus, vārtus. Veikals Rīgā, Daugavpils ielā 62/66, Tāl. 7227217.
Ražotne - Limbažu raj. Lādezerā. Tāl. 4055241. Www.tinums.lv.

SIA «Siltumtehserviss»

licence nr. 3610

- ✗ katlu māju projektēšana un celtniecība
- ✗ privātmāju siltuma, ūdens un kanalizācijas sistēmu montāža
- ✗ šķidrās un cietās degvielas apkures katlu uzstādīšana un pārdošana
- ✗ ūdens un siltuma skaitītāju pārdošana un uzstādīšana
- ✗ cirkulācijas sūkņi, slēgarmatūra, apkures automatika
- ✗ siltuma un apkures sistēmu ķīmiskā skalošana

Rēzekne, Maskavas 5a, LV-4604
Tāl. 4622280, 9626396, fakss 4622281.

VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļa rīko bezmaksas semināru JAUNAJIEM nodokļu maksātājiem

SEMINĀRA DARBA KĀRTĪBĀ:

- Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (11.05.1993.) 11., 12., 13., 18., 19. pants.
- VID 11.02.2000. rīkojums nr.111 "Metodiskie norādījumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanas kārtību" 3.daļa - iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšana no saimnieciskās darbības.
- MK 16.12.2003. noteikumi nr.709 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem 2004.gadā".
- VID 23.04.2002. rīkojums nr.639 "Metodiskie norādījumi par ieņēmumu un izdevumu uzskaiti iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai".
- VID 28.01.2004. rīkojums nr.150 "Par atbrīvošanu no kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu lietošanas".
- Par dabas resursu nodokļa piemērošanu par precēm iepakojumā u.c. jautājumiem.

SEMINĀRS NOTIKS:

- 23.09.2004. plkst.10.00 - Preiļos, Raiņa bulvārī 17, kinoteātra «Ezerzeme» telpās.
- 24.09.2004. plkst.10.00 - Līvānos, Raiņa ielā 4a, Līvānu mūzikas skolas telpās.

LATVENERGO

AUSTRUMU ELEKTRISKIE T.KLI

CIENĪJAMIE KLIENTI!

21., 22. un 23. septembrī sakarā ar Preiļu elektrisko tīklu rajona sakaru sistēmas rekonstrukciju būs neiespējama klientu apkalpošana pilnā apmērā, kā arī nedarbosies telefonu numuri 5307352, 5307356. Pieteikt elektrotīkla bojājumus, kā arī saņemt citu informāciju varēs pa tālruni numuriem 5381192, 5381731 un 6565810. Atvainojamies par sagādātajām neērtībām.
Preiļu elektrisko tīklu rajons

PREIĻU RAJONA PADOME pārdod izolē Preiļu rajona pašvaldības īpašuma objektu - nepabeigtu jaunbūvi kopā ar tai piesaistīto zemesgabalu (kadastra nr. 7601 003 1623, kopējā platība 2336,- kv.m), kas atrodas Preiļos, Aglonas ielā 35.

Izolējamā objekta nosacītā cena - Ls 22 000.-

Nodrošinājuma apmērs - 10 % no nosacītās cenas.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Preiļu rajona padomē Raiņa bulvārī 19, kab. Nr. 51, Preiļos katru darbadienu no pulksten 9.00 līdz 17.00, sākot ar šī sludinājuma publicēšanu laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", līdz 2004. gada 1. novembrim.

Pieteikumu reģistrācija tiek veikta no 2004. gada 20. septembra līdz 2004. gada 1. novembrim, rajona padomes telpās darba dienās no pulksten 9.00 līdz 17.00.

Izsole notiks 2004. gada 2. novembrī pulksten 15.00 Preiļu rajona padomes telpās.

Izolējamā objekta apskate iepriekš saskaņojama pa tālr. 5322234.

Izsoles veids - mutiska izsole ar augšupejošu soli.

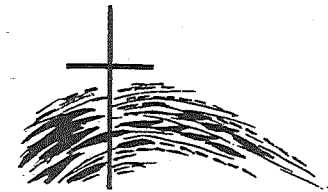
Maksāšanas līdzekļi - 100% latī, dalības maksa Ls 15,-.

Reģistrācijas nodeva un drošības nauda jāiemaksā LATVIJAS UNIBANKAS Preiļu filiālē, Preiļos, Talsu ielā 3, konts LV52UNLA0026000130517.

Projekts «Pieaugušo izglītības centrs» aicina pieteikties uz sekojošiem

3 un 6 mēnešu kursiem:

- Angļu valoda (ar priekdzināšanām)
 - Angļu valoda 9. klašu skolniekiem
 - Projektu un biznesa plānu izstrādāšana
 - Datorkursi (ar priekdzināšanām)
 - Grāmatvedības kursi "No nulles līdz bilancei" (6 mēn.)
 - Lietvedības pamati
 - Saskarsmes psiholoģija jauniešiem
 - Viesību galda klāšana
 - Apstādījumu ierīkošana
 - Astroloģijas pamati
 - Interjera dizains
 - Mākslas terapija sevis izzināšanai
- VIETU SKAITS IERĪBEŽOTS!**
Pieteikties katru darba dienu no 9.00 - 15.00
Preiļu NVO atbalsta centrā Brīvības ielā 7 vai pa tālruni 5321603, 9208438.

Kur vārdus rast, kas būtu mierinājums,
Kad cilvēks zemes klēpī kļuvis dusēt
steidz?
Kad negaidot ir pārrauts mūža gājums,
Un ardievas tik daudziem jāpateic.
Izsakām dziļu līdzjūtību Ludmilai
Krupinai sakarā ar
BRĀJA pāragro nāvi.
Preiļu elektrisko tīklu rajona
kollektīvs

Sirds netic,
Ka tu esi aizgājis tā,
Kā aiziet vienu vienīgu reizi.
Lai mūsu klusa un patiesa
līdzjūtība Marijai Brīskai,
BRĀLI mūžībā pavadot.
Darba kolēģi